

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby Bilaga 1

Uppföljning av budget 2017 - verksamhetsberättelse och bokslut

Kostnader och intäkter (-) för strategiskt viktiga projekt eller projekt över 50 mnkr som ej är investeringar

	Ack. t.o.m. 2016		2017				2018				2019				2020				2021				Total							
Mnkr	(1) Kostnad	(2) Intäkt (-)	Budget		Prognos		Plan		Prognos		Plan		Prognos		Plan		Prognos		Plan		Prognos		Beslutat		Prognos		Beslutat		Prognos	
			(3) Kostnad	(4) Intäkt (-)	(5) Kostnad	(6) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(11) Total intäkt	(12) Total kostnad	(13) Total intäkt	(14) Total kostnad	(15) Start- datum	(16) Avslutn. datum	(17) Start- datum	(18) Avslutn. datum
Projekt																														
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vid behov kan egna delsummeringar för grupper av projekt infogas. OBS att summaformeln kan behöva ändras.
1 och 2 Ackumulerad kostnad resp. intäkt t.o.m. 2016 för projektet.
11 och 12 Totalt beslutad/beviljad kostnad resp. intäkt för projektet.
15 och 16 Datum projektet ska starta resp. avslutas enligt beslutet.
17 och 18 Prognos för projektets start- resp. slutdatum. Avikelser från beslutade (15 resp. 16) datum ska förklaras.

Innehållet i blanketten ska analyseras och kommenteras i tjänsteutlåtandet.
Avvikelser gentemot budget eller totalt beslutad kostnad resp. intäkt ska speciellt kommenteras med angivelse av dess orsak samt vidtagen åtgärd.

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

Uppföljning av budget 2017 - verksamhetsberättelse och bokslut

Resultatenhetens namn (Intraprenader anges särskilt) tkr	Resultat- enheter nas bruttobudget 2017	Varav 5 % av resultat- enheter nas bruttobudget 2017	Resultat- enheter nas resultat 2016 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultat 2017 (exkl. resultatfond) Överskott (-) Underskott (+)	Ackumulerad resultatöverföring *) till 2018 Överskott (+) Underskott (-)
1	2	3	4	5	6	7
Förskolor						
301 Grimsta förskolor	40 389,0	2 019,5	-1 536	JA	-17,0	1 553,0
302 Vällingby förskolor	33 809,0	1 690,5	-2 457	JA	-38,0	2 495,0
303 Råckstå förskolor	42 018,0	2 100,9	-3 857	JA	-41,0	3 898,0
304 Nälsta förskolor	34 118,0	1 705,9	-3 181	JA	-91,0	3 272,0
306 Björnboda-Sörgården förskolor	36 416,0	1 820,8	-3 384	JA	-116,0	3 500,0
309 Maltesholm-Smedshagen förskolor	29 359,0	1 468,0	-2 846	JA	-14,0	2 860,0
310 Loviselund förskolor	31 361,0	1 568,1	-2 169	JA	-37,0	2 206,0
311 Hässelby Gård förskolor	28 684,0	1 434,2	-2 564	JA	-281,0	2 845,0
312 Trollboda-Smedshagen förskolor	27 812,0	1 390,6	-2 809	JA	28,0	2 781,0
314 Hässelby Norra förskolor	34 283,0	1 714,2	-2 026	JA	-197,0	2 223,0
Äldreomsorgen						
558 Skolörtens servicehus	42 635,0	2 131,8	-3 850	JA	-328,0	4 178,0
Summa resultatenheter	380 884,0		-30 679,0		-1 132,0	31 811,0

*) Resultatöverföringen får maximalt uppgå till 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett överskott med maximalt 10 procent och ett underskott om maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget. Se vidare "Regler för ekonomisk förvaltning"

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

Uppföljning av budget 2017 - verksamhetsberättelse och bokslut

Investeringsutgifter	2016	2017									2018			2019			Totalt projektet		
	(1)	(2)	(3)	Avvikelser p.g.a.					(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
	Utfall t.o.m. 2016	Utfall 2017	VP 2017 netto 2017	(4) fördyr- ing	(5) förskjut- ning	(6) nytt projekt	(7) omprio- ritering	(8) övrigt	S:a avvik	Prognos netto 2017	VP 2017 netto 2018	S:a avvik	Prognos netto 2018	VP 2017 netto 2019	S:a avvik	Prognos netto 2019	Genomf. beslut	Avvik	Prognos
Stadsmiljöprojekt																			
Parkleken Guldets	3,9	3,0	3,0	0,0					0,0	3,0			0,0			0,0			0,0
Parkstråket Fyrklöven (program)		0,6	0,8	-0,2					-0,2	0,6			0,0			0,0			0,0
Reinvesteringar		3,5	3,5	0,0					0,0	3,5			0,0			0,0			0,0
Parkinvesteringar inkl. tillgänglighet (nycklade)		7,4	9,1	-1,7					-1,7	7,4			0,0			0,0			0,0
Klimatinvesteringar		3,8	4,4	-0,6					-0,6	3,8			0,0			0,0			0,0
Summa stadsmiljöprojekt	3,9	18,3	20,8	-2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,5	18,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inventarier och maskiner		0,2	2,8	-2,6						2,8			0,0			0,0			
SUMMA TOTALT	3,9	18,5	23,6	-5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,5	21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1 Investeringsnetto t.o.m. 2016

2 Utfall innevarande år. För tertialrapport 1 (1 jan-30 april), för tertialrapport 2 (1 jan-31 aug), för verksamhetsberättelse (1 jan-31 dec).

3 Nämndens verksamhetsplan, inom av KF beslutad planeringsnivå i budget 2017, se bilaga 3. "VP (verksamhetsplanen) utgift 2017" inkluderar även eventuella ombudgeteringar i VB (verksamhetsberättelsen) och budgetjusteringar som KF beslutat om.

4 Ökad/minskad investeringsutgift under året som även medför en totalt sett ökad/minskad investeringsnetto för projektet (kolumn 14 eller 15).

5 Ökad/minskad investeringsutgift under året som i stället belastar något annat år, dvs. påverkar inte det totala investeringsnettot (kolumn 14 eller 15).

7 Från planeringsprojekt till genomförandeprojekt. Omprioriteringarna måste totalt summera till noll.

10, 13 och 16 Nämndens prognos.

11 Nämndens plan 2018-2019 i verksamhetsplan 2017, inom av KF beslutad planeringsnivå i budget 2017 inklusive av KF beslutade justeringar, se bilaga 3.

14 Totalt beslutad utgift under projektets genomförandeperiod enligt genomförandebeslut. I det fall endast inriktningsbeslut föreligger anges utgiften enligt inriktningsbeslutet.

15 Avvikelse jämfört med totalt beslutad utgift.

Innehållet i blanketten ska analyseras och kommenteras i tjänsteutlåtandet.

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

Uppföljning av budget 2017 - verksamhetsberättelse och bokslut

Projekt med extern finansiering

Nämnden ska besluta om belopp som ska ombudgeteras till 2018

Projektnamn	Startdatum År, månad	Slutdatum År, månad	Total finansiering	Extern finansiering	Ingående balans (IB) 2017	Bokförd kostnad 2017	Belopp som återstår 2017	Belopp att balansera till 2018
<i>Belopp i tkr</i>	1	2	3	4	5	6	7	8
*) EU-projekt (Ange EU-program och projektnamn)								
Övriga projekt								

*) Även medel som betalas från en annan stad i Sverige eller Europa ska bokföras som EU-bidrag om det är del av ett EU-projekt.

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

Uppföljning av budget 2017 - verksamhetsberättelse och bokslut

Stimulansbidrag för utbyggnad av särskilda boenden inom socialpsykiatri (SoL)

Belopp i mnkr	Utbetalade medel under 2017	Antal platser färdigställda 2017	
		Nya platser	Varav övriga platser*)
Objekt (ange adress, fastighetsbeteckning, fastighetsägare & ev. objektsnamn)			
Summa	0,0	0,0	0,0

*) Avser platser som ersätter platser som avvecklats, tex enligt gammal norm

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

Uppföljning av budget 2017 - verksamhetsberättelse och bokslut

Stimulansbidrag för ny- och ombyggnad av äldreboenden

<i>Belopp i mnkr</i>	Utbetalade medel under 2017	Antal platser färdigställda 2017
Objekt <i>(ange adress, fastighetsbeteckning, fastighetsägare & ev. objektsnamn)</i>		
Summa	0,0	0

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

Uppföljning av budget 2017 - verksamhetsberättelse och bokslut

Stimulansbidrag för ny- och ombyggnad av särskilda boenden för personer med funktionsnedsättning (LSS)

Belopp i mnkr	Utbetalade medel under 2017	Antal platser färdigställda 2017	
		Nya platser	Varav övriga platser*)
Objekt (ange adress, fastighetsbeteckning, fastighetsägare & ev. objektsnamn)			
Summa	0,0	0	0

*) Avser platser som ersätter platser som avvecklats, tex enligt gammal norm

Uppföljning av budget 2017 - verksamhetsberättelse och bokslut

Anvisning: Uppföljning av kommunövergripande verksamheter som anslagsfinansieras enligt budget 2017

Bilaga 2 Förvaltning: 704 - Stadsdelsnämnd Hasselby-Vällingby Uppföljning av budget Verksamhetsberättelse 2017									
Mnkr	Nämndens budget 2017 inkl. budgetjusteringar	Nämndens utfall 2017 exkl. resultatdispositioner	Avvikelse budget/ utfall (1-2)	Resultat- enheter- nas resultat från 2016 överskott (-) underskott (+)	Överföring av resultat- enheter- nas resultat i bokslut 2017 överskott (+) underskott (-)	Nämndens utfall 2017 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (1-6)	Av nämnden begärda om- budgeteringar till 2018	Tillstyrkta ombudge- teringar
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Anslag för nämndens verksamhet	1 855,4	1 853,0	2,4	-30,7	31,8	1 854,2	1,2	0,0	0,0
Kostnader	2 153,6	2 201,7	-48,1	-30,7	31,8	2 202,8	-49,2	0,0	0,0
Drift och underhåll	2 145,3	2 193,3	-48,0	-30,7	31,8	2 194,5	-49,2	0,0	0,0
Avskrivningar	7,8	7,9	-0,1	0,0	0,0	7,9	-0,1	0,0	0,0
Internränta	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0
Intäkter (-)	-298,2	-348,7	50,5	0,0	0,0	-348,7	50,5	0,0	0,0
Summa stadsdelsnämnd - netto	1 855,4	1 853,0	2,4	-30,7	31,8	1 854,2	1,2	0,0	0,0
Investeringsplan									
Utgifter	23,6	18,5	5,1			18,5	5,1	0,0	0,0
Inkomster (-)	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	23,6	18,5	5,1			18,5	5,1	0,0	0,0

Anmärkning: siffrorna i tabellerna är avrundade och summerar därför inte exakt

Rapportnamn: UB031 - Budgetuppföljn VB Stadsdelsförv

Rapportlayout uppdaterad: 2013-12-09

- 1) Efter avstämning med anledning av nämndens budget/verksamhetsplan samt av kommunstyrelsen därutöver beslutade budgetjusteringar t.o.m. december
- 2) Före ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2016 och överföring av resultatenheternas resultat till 2018 (i bokslut 2017)
- 3) Exkl. resultatfond i bokslut 2016 och överföring av resultatenheternas resultat till 2018 (i bokslut 2017)
- 4) Resultatenheternas resultat, överskott (-), underskott (+) från 2016
- 5) Överföring av resultatenheternas resultat till 2018 (i bokslut 2017), överskott (+) underskott (-)
- 6) Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2016 och överföring av resultatenheternas resultat till 2018 (i bokslut 2017)
- 7) Inkl. resultatfond i bokslut 2016 och överföring av resultatenheternas resultat till 2018 (i bokslut 2017)
- 8) För nämnds löpande verksamhet ska inga ombudgeteringar begäras. I särskilda fall kan undantagsvis medel av engångskaraktär, t.ex. för interna projekt, begäras ombudgeterade.

Förvaltningschefens underskrift _____

Förvaltning: 704 - Stadsdelsnämnd Hässelby- Uppföljning av budget Verksamhetsberättelse 2017 Nämndens fördelning per verksamhetsområde NETTOKOSTNADER Mnkr	Nämndens budget 2017 inkl. budget- justeringar	Nämndens utfall 2017 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (1-2)	Resultat- enheternas resultat från 2016 överskott (-) underskott (+)	Överföring av resultat- enheternas resultat i bokslut 2017 överskott (+) underskott (-)	Nämndens utfall 2017 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (1-6)	Av nämnden begärda om- budgeteringar till 2018	Tillstyrkta ombudge- teringar
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nämnd- och förvaltningsadministration	62,8	60,7	2,1	0,0	0,0	60,7	2,1	0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg	218,9	252,5	-33,6	0,0	0,0	252,5	-33,6	0,0	0,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	51,7	47,8	3,9	0,0	0,0	47,8	3,9	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	17,8	22,3	-4,5	0,0	0,0	22,3	-4,5	0,0	0,0
avskrivningar	7,8	7,9	-0,1	0,0	0,0	7,9	-0,1	0,0	0,0
internräntor	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0
Förskoleverksamhet	399,5	383,1	16,4	-26,8	27,6	383,9	15,6	0,0	0,0
Äldreomsorg	599,1	623,8	-24,7	-3,9	4,2	624,2	-25,1	0,0	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	368,7	368,6	0,1	0,0	0,0	368,6	0,1	0,0	0,0
Barn, kultur och fritid	34,1	29,2	4,9	0,0	0,0	29,2	4,9	0,0	0,0
Flyktingmottagande	0,0	-31,2	31,2			-31,2	31,2	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	23,6	21,4	2,2			21,4	2,2	0,0	0,0
Ekonomiskt bistånd	122,6	114,1	8,5			114,1	8,5	0,0	0,0
<i>varav handläggare</i>	32,9	32,8	0,1			32,8	0,1	0,0	0,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa stadsdelsnämnd	1 855,4	1 853,0	2,4	-30,7	31,8	1 854,2	1,2	0,0	0,0
Investeringsplan									
Utgifter	23,6	18,5	5,1			18,5	5,1	0,0	0,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	23,6	18,5	5,1			18,5	5,1	0,0	0,0

Förvaltning: 704 - Stadsdelsnämnd Hässelby- Uppföljning av budget Verksamhetsberättelse 2017	Nämndens budget 2017 inkl. budget- justeringar	Nämndens utfall 2017 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (1-2)	Resultat- enheternas resultat från 2016 överskott (-) underskott (+)	Överföring av resultat- enheternas resultat i bokslut 2017 överskott (+) underskott (-)	Nämndens utfall 2017 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (1-6)	Av nämnden begärda om- budgeteringar till 2018	Tillstyrkta ombudge- teringar
Nämndens fördelning per verksamhetsområde									
KOSTNADER									
Mnkr	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nämnd- och förvaltningsadministration	64,6	63,3	1,3	0,0	0,0	63,3	1,3	0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg	336,6	263,4	73,2	0,0	0,0	263,4	73,2	0,0	0,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	56,8	54,4	2,4	0,0	0,0	54,4	2,4	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	18,0	22,7	-4,7	0,0	0,0	22,7	-4,7	0,0	0,0
avskrivningar	7,8	7,9	-0,1	0,0	0,0	7,9	-0,1	0,0	0,0
internräntor	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0
Förskoleverksamhet	429,7	413,9	15,8	-26,8	27,6	414,7	15,0	0,0	0,0
Äldreomsorg	717,1	763,2	-46,1	-3,9	4,2	763,5	-46,4	0,0	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	383,9	392,7	-8,8	0,0	0,0	392,7	-8,8	0,0	0,0
Barn, kultur och fritid	37,3	33,9	3,4	0,0	0,0	33,9	3,4	0,0	0,0
Flyktingmottagande	0,0	90,4	-90,4			90,4	-90,4	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	30,6	30,4	0,2			30,4	0,2	0,0	0,0
Ekonomiskt bistånd	127,5	119,5	8,0			119,5	8,0	0,0	0,0
<i>varav handläggare</i>	33,1	33,1	0,0			33,1	0,0	0,0	0,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa stadsdelsnämnd	2 153,6	2 201,7	-48,1	-30,7	31,8	2 202,8	-49,2	0,0	0,0
Investeringsplan									
Utgifter	23,6	18,5	5,1			18,5	5,1	0,0	0,0

Förvaltning: 704 - Stadsdelsnämnd Hässelby- Uppföljning av budget Verksamhetsberättelse 2017 Nämndens fördelning per verksamhetsområde INTÄKTER (-) Mnkr	Nämndens budget 2017 inkl. budget- justeringar	Nämndens utfall 2017 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (1-2)	Resultat- enheterernas resultat från 2016 överskott (-) underskott (+)	Överföring av resultat- enheterernas resultat i bokslut 2017 överskott (-) underskott (+)	Nämndens utfall 2017 inkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall	Av nämnden begärda om- budgeteringar till 2018	Tillstyrkta ombudge- teringar
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nämnd- och förvaltningsadministration	-1,8	-2,6	0,8			-2,6	0,8	0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg	-117,7	-10,9	-106,8			-10,9	-106,8	0,0	0,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	-5,1	-6,5	1,4			-6,5	1,4	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	-0,2	-0,3	0,1			-0,3	0,1	0,0	0,0
avskrivningar									
internräntor									
Förskoleverksamhet	-30,2	-30,8	0,6			-30,8	0,6	0,0	0,0
Äldreomsorg	-118,0	-139,3	21,3			-139,3	21,3	0,0	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	-15,2	-24,1	8,9			-24,1	8,9	0,0	0,0
Barn, kultur och fritid	-3,2	-4,8	1,6			-4,8	1,6	0,0	0,0
Flyktningmottagande	0,0	-121,6	121,6			-121,6	121,6	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	-7,0	-9,0	2,0			-9,0	2,0	0,0	0,0
Ekonomiskt bistånd	-4,9	-5,4	0,5			-5,4	0,5	0,0	0,0
<i>varav handläggare</i>	-0,2	-0,3	0,1			-0,3	0,1	0,0	0,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0
Summa stadsdelsnämnd	-298,2	-348,7	50,5	0,0	0,0	-348,7	50,5	0,0	0,0
Investeringsplan									
Inkomster	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0

Nyckeltal till årsredovisningen

2017

Bilaga 3

Stadsdelsnämnd

704 Hässelby-Vällingby

Data avser år

2017

Data för

2016

är med för att kunna se skillnad

Nyckeltal för Pedagogisk verksamhet

Förskola

Nyckeltal 4. Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan

	Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal förskola	
	2017	2016
Inskrivna barn	4,4	4,6

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Nyckeltal 31: Kostnad per invånare och år i kronor inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning

	Kostnad (kr) per invånare 0-64 år	
	2017	2016
Funktionsnedsättning	6 166	5 998

Nyckeltal 32 & 33: Stadsdelsnämndens snittkostnad per dygn respektive dag inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning

	Stadsdelens snittkostnad (kr) per dygn/dag	
	2017	2016
Gruppbostad och boende för unga	3 073	3 096
Daglig verksamhet	1 405	1 163

Nyckeltal 34: Assistansersättning FH, bruttokostnad per timme inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning

	Snittkostnad (kr) per timme	
	2017	2016
Assistansersättning FH*	303	339

* Benämndes tidigare Personlig assistans enligt LASS

Nyckeltal 200: Andel personer med funktionsnedsättning

	Andel som upplever att de förstår stadens information	
	2017	2016
Förstår stadens information	Ingen mätning 2017	Ingen mätning 2016

Äldreomsorg

Nyckeltal 37: Andel av befolkningen 65–79 år respektive 80 år och äldre som har insats från äldreomsorgen. Snitt av 12 månader

	Andel av befolkningen med insats			
	65-79 år 2017	80- år 2017	65-79 år 2016	80- år 2016
Hemtjänst (ordinärt och servicehusboende)	4,7%	30,8%	4,7%	31,2%
Hemtjänst (ordinärt boende)	4,6%	28,2%	4,5%	28,5%
Vård- och omsorgsboende	1,2%	12,2%	1,2%	12,2%
Äldreomsorg totalt	8,7%	55,1%	8,3%	54,5%

Nyckeltal nr 38: Genomsnittligt antal hemtjänsttimmar (ordinärt boende och servicehus) inom äldreomsorgen per person och månad

	Genomsnittligt antal timmar per person och månad	
	2017	2016
Hemtjänst (ordinärt och servicehusboende)	34,0	33,9
Hemtjänst (ordinärt boende)	32,4	31,8

Nyckeltal nr 39: Kostnad per timme för hemtjänst i ordinärt boende och servicehus inom äldreomsorgen

	Nettokostnad (kr) per timme	
	2017	2016
Hemtjänst (ordinärt och servicehusboende)	595	376
Hemtjänst (ordinärt boende)	569	373

Nyckeltal nr 40: Kostnad per vård dygn i vård- och omsorgsboende inom äldreomsorgen

	Nettokostnad (kr) per vård dygn		Vård dygn per person och månad	
	2017	2016	2017	2016
Vård- och omsorgsboende	2 704	1 904	29,5	29,6

Individ- och familjeomsorg, vuxna och socialpsykiatri

Nyckeltal 50: Dygnetruntvård för vuxna med missbruk - kostnad per vårdform, dygn, person och invånare

	Dygn per person		Kr per person		Antal personer med insats per 1000 invånare 20 år och äldre		Kr per dygn		Kr per invånare 20 år och äldre	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
HVB	75	73	134 040	108 263	0,5	0,4	1 794	1 481	61,1898327	38,1
LVM / tvångsvård	84	58	345 556	250 714	0,2	0,1	4 108	4 291	56,7891315	32,5
Familjehemsvård	365	365	185 000	134 000	0,0	0,0	507	367	3,37813162	2,5

Nyckeltal 51: Andel biståndsbedömda insatser med genomförandeplan inom socialpsykiatri (egna insatser samt entreprenad)

	Andel beslut med genomförandeplan	
	2017	2016
Andel beslut	70%	79%

Nyckeltal 52 del 1: Vuxna med missbruk - Boende och boendestöd, kostnad för insats per vård dygn, person och invånare samt personer med insats som andel av befolkningen

	Kr /dygn		Kr per person		Kr per invånare 20 år och äldre		Antal personer med insats per 1000 invånare 20 år och äldre	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Stöd och omvårdnads-boende	934	1 257	95 484	91 262	112	103	1,2	1,1
Andra boendeformer	153	135	32 772	30 519	121	121	3,7	4,0
Boendestöd			25 975	22 144	37	43	1,4	1,9

Nyckeltal 52 del 2 Socialpsykiatri: Boende och boendestöd- kostnad per insatsform, dygn, person och invånare

	Kr /dygn		Kr per person		Kr per invånare över 19 år		Antal personer per 1000 invånare över 19 år	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Bostad med särskild service	1 574	1 614	499 367	498 931	341	335	0,7	0,7
Familjevård/hvb inack.	1 727	1 674	514 615	365 722	152	153	0,3	0,4
Annat boende			132 789	146 050	57	68	0,4	0,5
Boendestöd /hemhjälp			29 402	30 613	153	154	5,2	5,0

Nyckeltal annat boende 2016 är fel beräknad för antal personer, detta är ändrat i år.

Högre kostnader per person för bostad med särskild service då några personer har haft ett högt dygnspris.

Nyckeltal 53: Kostnad per person för sysselsättning/arbets träning inom Socialpsykiatrin

	Kr per person	
	2017	2016
Sysselsättning och arbets träning	32 481	32 946

Nyckeltal 54. Antal hemlösa (mätning vartannat år)

SDF	Hemlösa	Hemlösa
	Antal 2017	Antal 2016
Antal hemlösa	Ingen mätning 2017	88

Individ- och familjeomsorg, barn och ungdomar

Nyckeltal 55: Dygnetruntvård för barn och ungdomar - kostnad per dygn, per barn och per invånare 0-19 år, dygn per barn samt barn med insats som andel av befolkningen 0-19 år

	Dygn per barn/ungdom		Kr per barn/ungdomar		Antal barn per 1000 inv 0-19 år som placeras		Kr/ dygn		Kr/invånare 0-19 år	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
§ 12HEM	123	142	601 111	679 000	0,5	0,4	4 878	4 791	287	261
HVB	93	83	429 850	363 824	1,1	1,9	4 647	4 374	457	678
Jourhem	143	177	226 093	293 786	2,9	3,8	1 581	1 657	649	1 128
Fam hem	285	247	275 642	196 417	3,6	3,3	968	796	981	646
Skyddat boende					0,0	0,0			0	0
Skyddat boende (medföljande barn)					0,0				0	
Stödboende	236	208	346 409	289 267	1,2	0,8	1 467	1 388	405	238
Familjehem - Ensamkommande barn och ungdomar	339	230	161 074	97 852	1,4	1,5	475	425	231	145

Kostnaden per person för famhem är högre 2017 då ett flertal barn har köpt familjehem, vanligtvis är familjehemsarvode lägre kostnad. Även stödboende kostnaden är högre då dygnspriset har varit väldigt högt år 2017.

Nyckeltal 201: Antal familjer och antal barn som saknar stadigvarande bostad

	Antal familjer som saknar stadigvarande bostad		Antal barn 0-17 år i familjer som saknar stadigvarande bostad	
	2017	2016	2017	2016
Saknar stadigvarande bostad	44	31	101	70

Ekonomiskt bistånd

Nyckeltal 56: Andel biståndstagare av befolkningen i genomsnitt per månad

	Andel biståndstagare i bef, 0- år	
	2017	2016
Andel biståndstagare	1,9%	2,2%

Nyckeltal 57: Hushåll med ekonomiskt bistånd avslutade till annan försörjning

	Andel hushåll med bistånd som fått försörjning	
	2017	2016
Andel hushåll	15,5%	16,8%

Nyckeltal 58: Medelbidrag för ekonomiskt bistånd för vuxen biståndstagare och hushåll per månad

	Medelbidrag per hushåll och månad, kr		Medelbidrag per vuxen biståndstagare och månad, kr	
	2017	2016	2017	2016
Medelbidrag	8 887	8 592	7 822	7 596

Nyckeltal 59: Summa ekonomiskt bistånd i relation till befolkningen

	Summa ekonomiskt bistånd per invånare 0 år och äldre	
	2017	2016
Ekonomiskt bistånd i relation till bef	1 166	1 260

Nyckeltal 60: Vuxna biståndstagare med försörjningshinder arbetslöshet i relation till befolkningen

	Antal arbetslösa biståndstagare per 1000 invånare 18-64 år	
	2017	2016
Antal arbetslösa	8,6	10,8

Nyckeltal 63: Andel beslut om ekonomiskt bistånd som ändras av Förvaltningsrätten (f.d. Länsrätten)

	Andel biståndsbeslut som ändras av Förvaltningsrätten	
	2017	2016
Biståndsbeslut EB	0,01%	0,04%

Nyckeltal 64 a: Andel barn som lever i hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd i befolkningen i genomsnitt per månad

	Andel barn i biståndshushåll i befolkningen 0-17 år	
	2017	2016
Andel barn i biståndshushåll	2,9%	3,5%

Nyckeltal 64 b: Andel ungdomar, 18-64 år, med ekonomiskt bistånd i befolkningen i
genomsnitt per månad

	Andel ungdomar med ekonomiskt bistånd i befolkningen 18-24 år	
	2017	2016
Andel beroende av EB	1,1%	1,4%

Nyckeltal 65: Andel vuxna personer med långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd av samtliga vuxna
biståndstagare i genomsnitt per månad

	Andel vuxna med långvarigt biståndsbehov per månad, genomsnitt	
	2017	2016
Biståndstagare EB	70,8%	71,5%

Nyckeltal 67: Andel inledda utredningar om felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd i relation till antal
biståndshushåll

	Andel inledda utredningar om felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd, FUT	
	2017	2016
Utredningar EB	1,1%	3,1%

Stadsmiljö

Nyckeltal 68: Kostnad per kvadratmeter vinterväghållen yta

	Kostnad per kvadratmeter vinterväghållen yta, kr	
	2017	2016
Vinterväghållen yta	7	8

Nyckeltal 69: Barmarksrenhållning, kostnad per kvadratmeter parkmark

	Kostnad för barmarksrenhållning per kvadratmeter parkmark, kr	
	2017	2016
Parkmark	2	2

Nyckeltal 70a: Parkdrift, kostnad per kvadratmeter parkmark

	Kostnad för parkdrift per kvadratmeter parkmark, kr	
	2017	2016
Parkmark	4	3

Nyckeltal 70b: Parkunderhåll, kostnad per kvadratmeter parkmark

	Kostnad för parkunderhåll per kvadratmeter parkmark, kr	
	2017	2016
Parkmark	1	0,5

Kultur och Fritid

Nyckeltal 80: Kostnad inklusive/exklusive lokalkostnad för öppen fritidsverksamhet per öppethållandetimme

	Exklusive lokaler		Inklusive lokaler	
	2017	2016	2017	2016
Nettokostnad (kr) per öppethållandetimme	980	1 123	1 133	1 330

Nyckeltal för personalstatistik

Nyckeltal 122: Andel tillsvidareanställda

	Andel tillsvidareanställningar	
	2017	2016
Andel tillsvidareanställda	93,6%	93,5%

Nyckeltal 123: Andel heltidstjänster

	Andel heltidsanställningar	
	2017	2016
Andel heltidstjänster	88,1%	85,0%

Nyckeltal 124: Personalomsättning

	Personalomsättning	
	2017	2016
Personalomsättning	7,5%	10,0%

Nyckeltal 125: Andelen kvinnliga chefer i förhållande till andelen kvinnor bland de anställda

	Kvinnliga chefer (kvot)	
	2017	2016
Kvot kvinnliga chefer	1,05	1,04

Nyckeltal 126: Andelen utrikes födda chefer i förhållande till andelen utrikes födda medarbetare

	Utrikes födda chefer (kvot)	
	2017	2016
Kvot utrikes födda chefer	0,40	0,33

Nyckeltal 127: Korttidsfrånvaro. (Sjukfrånvarodagar dag 1-14 i förhållande till den totalt avtalade arbetstiden.)

	Andel korttidssjukfrånvaro	
	2017	2016
Korttidsfrånvaro	2,39%	2,44%

Nyckeltal 128: Långtidsfrånvaro. (Sjukfrånvarodagar dag 15 och framåt i förhållande till den totalt avtalade arbetstiden.)

	Andel långtidssjukfrånvaro	
	2017	2016
Långtidsfrånvaro	5,49%	5,90%

Nyckeltal 129: Kostnad korttidsfrånvaro per årsarbetare (kostnad utan personalförsäkring (PF))

	Kostnad sjukfrånvaro per årsarbetare, kronor	
	2017	2016
Korttidssjukfrånvaro	6 649	6 834

Handläggare: Agneta Elfving
Telefon nr: 08-508 05 294
Mejladress: agneta.elfving@stockholm.se

Nyckeltal för Pedagogisk verksamhet

För in underlag i gulmarkerad ruta

Förskola

Nyckeltal 4. Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan

KF-indikator: Antal förskolebarn per anställd

	Antal inskrivna barn totalt, kommunal förskola 2017	Antal årsarbetare totalt, kommunal förskola 2017	<i>Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal förskola 2017</i>
Inskrivna barn	2 493	563	4,4

Kommentarer:

Förvaltningen har under året arbetat för att minska antalet barn i grupperna och några avdelningar har sökt och fått stadsbidrag just för det ändamålet.

Handläggare: Anna Samuelsson
Telefon nr: 08-58 04259
Mejladress: anna.v.samuelsson@stockholm.se

Nyckeltal för Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För in underlag i gulmarkerad ruta

Förifylld uppgift 16 januari

Nyckeltal 31: Kostnad per invånare och år i kronor inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning

	Underlag		Nyckeltal
	Totalt nettokostnad (tkr) - Stöd och service till personer med funktionshinder 2017	Invånare 0-64 år i stadsdelen 2017	Kostnad (kr) per invånare 0-64 år 2017
Funktionsnedsättning	386 805	62 736	6 166

Kommentarer:

Nyckeltal 32 & 33: Stadsdelsnämndens snittkostnad per dygn respektive dag inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning

	Underlag		Nyckeltal
	Nettokostnad (tkr) för verksamheten 2017	Antal dygn/dagar 2017	Stadsdelens snittkostnad (kr) per dygn/dag 2017
Gruppboende och boende för unga	149 243	48 571	3 073
Daglig verksamhet	106 530	75 819	1 405

Kommentarer:

Nyckeltal 34: Assistansersättning FH, bruttokostnad per timme inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning

	Underlag		Nyckeltal
	Stadsdelens bruttokostnad (tkr) för verksamheten 2017	Antal timmar inom verksamheten 2017	Snittkostnad (kr) per timme 2017
Assistansersättning FH*	11 051	36 520	303

* Benämndes tidigare Personlig assistans enligt LASS

Kommentarer:

Nyckeltal 200: Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan förstå stadens information

	Underlag		Nyckeltal
	Antal som upplever att de förstår stadens information 2017	Totalt antal svarande 2017	Andel som upplever att de förstår stadens information 2017
Förstår stadens information	Ingen mätning 2017	Ingen mätning 2017	Ingen mätning 2017

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Handläggare: Ranya Cebbar
Telefon nr: 08-50804254
Mejladress: ranya.cebbar@stockholm.se

Nyckeltal för Äldreomsorg

För in underlag i gulmarkerad ruta

Uppgifterna i de förifyllda orangefärgade cellerna kan kontrolleras mot underlag i LIS/Gemensamma mappar /Basnyckeltal/VB2017

Nyckeltal 37: Andel av befolkningen 65–79 år respektive 80 år och äldre som har insats från äldreomsorgen. Snitt av 12 månader

	Underlag 2017				Nyckeltal 2017	
	Antal personer med insats 65-79 år	Antal personer med insats 80- år	Total befolkning 65-79 år	Total befolkning 80- år	Andel av befolkningen 65-79 år med insats per månad	Andel av befolkningen 80-år med insats per månad
Hemtjänst (ordinärt och servicehusboende)	364	970	7 704	3 148	4,7%	30,8%
Hemtjänst (ordinärt boende)	353	888	7 704	3 148	4,6%	28,2%
Vård- och omsorgsboende	94	383	7 704	3 148	1,2%	12,2%
Äldreomsorg totalt	674	1 735	7 704	3 148	8,7%	55,1%

Kommentarer:

I jämförelse med 2016 har andel av befolkningen 65-79 år med insats/månad ökat med 0,4%.
Andelen av befolkningen 80- år med insats/månad

Nyckeltal nr 38: Genomsnittligt antal hemtjänsttimmar (ordinärt boende och servicehus) inom äldreomsorgen per person och månad

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Totalt antal biståndsbeslutade timmar	Totalt antal personer med insatsen, brutto	Genomsnittligt antal timmar per person och månad

Hemtjänst (ordinärt och servicehusboende)	45 371	1 334	34,0
Hemtjänst (ordinärt boende)	40 195	1 241	32,4

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal nr 39: Kostnad per timme för hemtjänst i ordinärt boende och servicehus inom äldreomsorgen

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Netto - kostnad (tkr)	Antal biståndsbeslutade timmar	Nettokostnad (kr) per timme
Hemtjänst (ordinärt och servicehusboende)	324 088	544 453	595
Hemtjänst (ordinärt boende)	274 394	482 336	569

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal nr 40: Kostnad per vård dygn i vård- och omsorgsboende inom äldreomsorgen

	Vårdkostnad/vård dygn 2017			Vård dygn/person o månad 2017		
	Nettokostnad (tkr) 12 mån	Antal vård dygn under 12 mån	Nettokostnad (kr) per vård dygn	Biståndsbedömda vård dygn per mån 2017	Antal personer verkställt beslut per mån 2017	Vård dygn per person och månad
Vård- och omsorgsboende	455 763	168 542	2704	14 045	477	29,5

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Handläggare:

Telefon nr:

Mejladress:

År	0-19 år	20 år och äldre	20-64 år
Antal invånare 2017	18 823	54 764	43 913

Nyckeltal för Individ- och familjeomsorg, vuxna och socialpsykiatri

För in underlag i gulmarkerad ruta

Förifylld uppgift 16 januari

Nyckeltal 50: Dygnetruntvård för vuxna med missbruk - kostnad per vårdform, dygn, person och invånare

	Underlag 2017				Nyckeltal 2017				
	Nettokostnad tkr	Antal vårddygn	Antal unika personer	Antal invånare 20 år och äldre	Dygn per person	Kr per person	Antal personer med insats per 1000 inv 20 år och äldre	Kr per dygn	Kr per invånare 20 år och äldre
HVB	3 351	1 868	25	54 764	75	134 040	0,5	1 794	61
LVM / tvångsvård	3 110	757	9	54 764	84	345 556	0,2	4 108	57
Familjehemsvård	185	365	1	54 764	365	185 000	0,0	507	3

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 51: Andel biståndsbedömda insatser med genomförandeplan inom socialpsykiatri (egna insatser samt entreprenad)

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal beslut med registrerad genomförandeplan	Antal beslut om insatser	Andel beslut med genomförandeplan
Genomförandeplaner inom socialpsykiatri	50	72	69,8%

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 52 del 1: Vuxna med missbruk - Boende och boendestöd, kostnad för insats per vårddygn, person och invånare samt personer med insats som andel av befolkningen

	Underlag 2017	Nyckeltal 2017
--	---------------	----------------

	Nettokostnad tkr*	Antal boende-dygn	Antal unika personer	Antal invånare över 20 år och äldre	Kr /dygn	Kr per person	Kr per invånare 20 år och äldre	Antal personer med insats per 1000 inv 20 år och äldre
Stöd och omvårdnadsboende	6 111	6 544	64	54 764	934	95 484	112	1,2
Andra boendeformer	6 620	43 254	202	54 764	153	32 772	121	3,7
Boendestöd	2 052		79	54 764		25 975	37	1,4

* För verksamheter i egen regi ska verksamhetens del av personal-, lokal- och övriga administrativa kostnader ingå.

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 52 del 2: Socialpsykiatri - Boende och boendestöd, kostnad för insats per vård dygn, per person och per invånare samt antal personer med insats som andel av befolkningen

	Underlag 2017				Nyckeltal 2017			
	Nettokostnad tkr	Antal boende-dygn	Antal personer	Antal invånare 20 -64 år	Kr /dygn	Kr per person	Kr per invånare	Antal personer per 1000 20-64 år med insats
Bostad med särskild service	14 981	9 519	30	43 913	1 574	499 367	341	0,7
Familjevård/hvb inack.	6 690	3 874	13	43 913	1 727	514 615	152	0,3
Annat boende	2 523		19	43 913		132 789	57	0,4
Boendestöd /hemhjälp	6 733		229	43 913		29 402	153	5,2

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 53: Kostnad per person för sysselsättning/arbetsträning inom Socialpsykiatrin

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Nettokostnad tkr	Antal personer	Kr per person
Sysselsättning och arbetsträning	5 067	156	32 481

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 54 Antal hemlösa (mätning vartannat år)

Obligatorisk nämndindikator

	Underlag	
	Antal hemlösa 2017	Antal hemlösa 2016
Hemlösa	Ingen mätning 2017	

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Individ- och familjeomsorg, barn och ungdomar

Nyckeltal 55: Dygnetruntvård för barn och ungdomar - kostnad per dygn, per barn och per invånare 0-19 år, dygn per barn samt barn med insats som andel av befolkningen 0-19 år
(Obs i nettokostnaden ska även statsbidragsintäkter inkluderas)

	Underlag 2017				Nyckeltal 2017				
	Nettokostnad tkr	Antal vårddygn	Antal unika barn o ungdomar	Antal invånare 0-19 år	Dygn per barn/ ungdom	Kr per barn /ungdomar	Antal barn per 1000 inv 0-19 år som placeras	Kr /dygn	Kr/invånare 0-19 år
§ 12HEM	5 410	1 109	9	18 823	123	601 111	0,5	4 878	287
HVB	8 597	1 850	20	18 823	93	429 850	1,1	4 647	457
Jourhem	12 209	7 720	54	18 823	143	226 093	2,9	1 581	649
Familjehem	18 468	19 087	67	18 823	285	275 642	3,6	968	981
Skyddat boende		0	0	18 823			0,0		0
Skyddat boende (medföljande barn)*				18 823			0,0		0
Stödboende	7 621	5 196	22	18 823	236	346 409	1,2	1 467	405
Familjehem - Ensamkommande barn och ungdomar **	4 349	9 163	27	18 823	339	161 074	1,4	475	231

* Ny 2017. Om medföljande barn inte registreras i Paraplyet pga sekretesskäl ingår de inte i de förifyllda uppgifterna, då ska dessa inkluderas här. Antal medföljande barn för Hässelby-Vällingby 2016 var 32 st (Socialtjänstrapporten 2016).

Kommentarer:

** 1613 & 1617

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 201: Antal familjer och antal barn som saknar stadigvarande bostad

	Nyckeltal 2017	
	Antal familjer som saknar stadigvarande bostad	Antal barn 0-17 år i familjer som saknar stadigvarande bostad
Saknar stadigvarande bostad	44	101

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Handläggare:

Telefon nr:

Mejladress:

År	0-17 år	0 år och äldre	18-64 år
Antal invånare 2016	17 065	73 587	45 671

Nyckeltal för Ekonomiskt bistånd

Förifylld uppgift 16 januari

Nyckeltal 56: Andel biståndstagare av befolkningen i genomsnitt per månad

Obs! befolkningsunderlaget är detsamma som i indikatorn.

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal biståndstagare	Befolkning 0- år	Andel biståndstagare i bef
Biståndstagare	1 422	73 633	1,9%

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 57: Hushåll med ekonomiskt bistånd avslutade till annan försörjning

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal biståndshushåll totalt	Antal hushåll med bistånd som fått försörjning	Andel hushåll med bistånd som fått försörjning
Biståndshushåll	1 248	194	15,5%

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 58: Medelbidrag för ekonomiskt bistånd för vuxen biståndstagare och hushåll per månad

	Underlag 2017	Nyckeltal 2017
--	---------------	----------------

	Utbetalt bistånd per månad, tkr	Antal bistånds-hushåll per månad	Antal vuxna biståndstagare per månad	Medelbidrag per hushåll och månad, kr	Medelbidrag per vuxen biståndstagare och månad, kr
Ekonomiskt bistånd	7 151	805	914	8 887	7 822

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 59: Summa ekonomiskt bistånd i relation till befolkningen

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal inv 0-w år	Summa ekonomiskt bistånd under året, tkr	Summa ekonomiskt bistånd per inv 0-w år, kr
Ekonomiskt bistånd i relation till bef	73 587	85 807	1 166

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 60: Vuxna biståndstagare med försörjningshinder arbetslöshet i relation till befolkningen

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal inv 18-64 år	Antal arbetslösa med bistånd genomsnitt per månad	Antal arbetslösa biståndstagare per 1000 inv 18-64 år
Antal personer	45 671	391	8,6

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 63: Andel beslut om ekonomiskt bistånd som ändras av Förvaltningsrätten (f.d. Länsrätten)

OBS Endast beslut registrerade som "Ändrat av" Förvaltningsrätten i Sociala system

	Underlag 2017	Nyckeltal 2017
--	---------------	----------------

	Antal biståndsbeslut som ändras av Förvaltningsrätten	Totalt antal biståndsbeslut	Andel biståndsbeslut som ändras av Förvaltningsrätten
Biståndsbeslut EB	4	30 141	0,01%

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 64 a: Andel barn som lever i hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd i befolkningen i genomsnitt per månad

Obs! befolkningsunderlaget är detsamma som i indikatorn.

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal barn i hushåll med ekonomiskt bistånd per månad	Antal barn 0-17 år i befolkningen	Andel barn i biståndshushåll i befolkningen
Andel beroende av EB	508	17 505	2,9%

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 65: Andel vuxna personer med långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd av samtliga vuxna biståndstagare i genomsnitt per månad

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal vuxna biståndstagare med lång biståndstid per månad, genomsnitt	Antal vuxna biståndstagare per månad, genomsnitt	Andel vuxna personer med långvarigt biståndsbehov per månad, genomsnitt
Biståndstagare EB	647	915	70,8%

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 64 b: Andel ungdomar, 18-24 år, med ekonomiskt bistånd i befolkningen i genomsnitt per månad

Obs! befolkningsunderlaget är detsamma som i indikatorn.

Underlag 2017		Nyckeltal 2017
Antal ungdomar, 18-24 år, med ekonomiskt bistånd per månad	Antal 18-24 år i befolkningen	Andel ungdomar med ekonomiskt bistånd i befolkningen 18-24 år
66	6 100	1,1%

Nyckeltal 67: Andel inledda utredningar om felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd i relation till antal biståndshushåll

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal inledda utredningar om felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd, FUT	Antal hushåll med ekonomiskt bistånd under året (netto)	Andel inledda utredningar om felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd, FUT
Utredningar EB	14	1 248	1,1%

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Handläggare: Ragnar Ählström
Telefon nr: 08-508 05 055
Mejladress: ragnar.ahlstrom@stockholm.se

Nyckeltal om Stadsmiljö

För in underlag i gulmarkerad ruta

Nyckeltal 68: Kostnad per kvadratmeter vinterväghållen yta

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Kostnad för vinterväghållen yta, tkr	Kvadratmeter vinterväghållen yta	Kostnad per kvadratmeter vinterväghållen yta, kr
Vinterväghållning	2 657	365 037	7,3

Kommentarer: *Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!*

Nyckeltal 69: Barmarksrenhållning, kostnad per kvadratmeter parkmark

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Kostnad för barmarksren-hållning, tkr	Kvadratmeter parkmark	Kostnad för barmarksrenhållning per kvadratmeter parkmark, kr
Parkmark	6 161	3 073 768	2,0

Kommentarer: *Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!*

Nyckeltal 70a: Parkdrift, kostnad per kvadrameter parkmark

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Kostnad för parkdrift, tkr	Kvadratmeter parkmark	Kostnad för parkdrift per kvadratmeter parkmark, kr
Parkmark	13 367	3 073 768	4,3

Kommentarer:

*Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!***Nyckeltal 70b: Parkunderhåll, kostnad per kvadrameter parkmark**

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Kostnad för parkunderhåll, tkr	Kvadratmeter parkmark	Kostnad för parkunderhåll per kvadratmeter parkmark, kr
Parkmark	1 845	3 073 768	0,6

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Handläggare: Jessica Persson
Telefon nr: 08-508 04 153
Mejladress: jessica.ingrid.persson@stockholm.se

Nyckeltal om Kultur och Fritid

För in underlag i gulmarkerad ruta

Nyckeltal 80: Kostnad inklusive/exklusive lokalkostnad för öppen fritidsverksamhet per öppethållandetimme

	Exklusive lokaler			Inklusive lokaler		
	Underlag 2017		Nyckeltal 2017	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Nettokostnad (tkr)	Antal öppethållandetimmar	Nettokostnad per öppethållandetimme (kr)	Nettokostnad (tkr)	Antal öppethållandetimmar	Nettokostnad per öppethållandetimme (kr)
Lokaler för öppen fritidsverksamhet	19 316	19 717	980	22 338	19 717	1 133

Kommentarer:

Under 2017 har öppenmötesplatsen Grimstahörnan samnyttjats med fritidsgårdsverksamheten, vilket inneburit att lokalen har haft högre öppethållade med samma hyra

Handläggare: Mikael Damsgaard
Telefon nr: 08-50804041
Mejladress: mikael.damsgaard@stockholm.se

Nyckeltal för personalstatistik för

Underlag finns i LIS/Gemensamma mappar /Basnyckeltal/ VB2017

Nyckeltal 122: Andel tillsvidareanställningar

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal tillsvidare-anställningar	Totala antalet anställningar	Andel tillsvidare-anställningar
Tillsvidareanställda	1 558	1 665	93,6%

Kommentarer: Andelen tillsvidareanställda har ökat marginellt jämfört med föregående år.

Nyckeltal 123: Andel heltidstjänster

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal heltids-anställningar	Totala antalet tillsvidare-anställningar	Andel heltids-anställningar
Heltidstjänster	1 372	1 558	88,1%

Kommentarer: Andelen heltidstjänster har ökat med cirka tre procentenheter vilket är ett resultat av att deltidсанställda

Nyckeltal 124: Personalomsättning

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Det lägsta talet av antalet avgångar eller rekryteringar av tillsvidare-anställningar	Genomsnittligt antal tillsvidare-anställningar under året	Personalomsättning (%)
Personalomsättning	116	1 556	7,5%

Kommentarer: Personalomsättningen har minskat jämfört med föregående år vilket i första hand beror på minskad

Nyckeltal 125: Andelen kvinnliga chefer i förhållande till andelen kvinnor bland de anställda

	Underlag 2017						Nyckeltal 2017
	Antalet anställda kvinnor	Totala antalet anställda	Andel kvinnor (%)	Antalet kvinnor i chefsposition	Totala antalet chefer	Andel kvinnliga chefer (%)	Kvinnliga chefer (kvot)
Kvinnliga chefer	1 419	1 661	85,4%	73	81	90,1%	1,05

Kommentarer: Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående

år i denna ruta!

Nyckeltal 126: Andelen utrikes födda chefer i förhållande till andelen utrikes födda medarbetare*

	Underlag 2017						Nyckeltal 2017
	Antalet anställda som är utrikes födda	Totala antalet anställda	Andel utrikes födda (%)	Antalet utrikes födda chefer	Totala antalet chefer	Andel utrikes födda chefer (%)	Utrikes födda chefer (kvot)
Utrikes födda chefer	Endast kvoten ska fyllas i 2017, underlag ges från Sweco						0,40

*Avser 2014-09-30

Kommentarer:

Kommentera gärna utvecklingen jämfört med föregående år i denna ruta!

Nyckeltal 127: Korttidsfrånvaro. (Sjukfrånvarodagar dag 1-14 i förhållande till den totalt avtalade arbetstiden.)

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal sjukfrånvarodagar dag 1-14	Totala antalet dagar av avtalad arbetstid	Andel korttids-sjukfrånvaro
Korttidssjukfrånvaro	14 342	600 513	2,39%

Kommentarer:

Korttidsfrånvaron har under året legat på en stabil nivå kring ca 2,4 %.

Nyckeltal 128: Långtidsfrånvaro. (Sjukfrånvarodagar dag 15 och framåt i förhållande till den totalt avtalade arbetstiden.)

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Antal sjukfrånvarodagar dag 15-	Totala antalet dagar av avtalad arbetstid	Andel långtids-sjukfrånvaro
Långtidssjukfrånvaro	32 975	600 513	5,49%

Kommentarer:

Långtidsfrånvaron har minskat jämfört med föregående år vilket är resultat av långsiktigt arbete med uppföljning av medarbetare med låg sjukfrånvaro.

Nyckeltal 129: Kostnad korttidsfrånvaro per årsarbetare (kostnad utan personalförsäkring (PF))

	Underlag 2017		Nyckeltal 2017
	Kostnad för sjukfrånvarodagar dag 2-14 i tkr	Antalet årsarbetare	Kostnad sjukfrånvaro per årsarbetare, kronor
Kostnad korttidsfrånvaro	11 542	1 736	6 649

Kommentarer:

Kostnaden för korttidsfrånvaro per medarbetare har minskat marginellt.

Handläggare
Agneta Elfving
Telefon: 08-508 05 294

Till
Hässelby - Vällingby
stadsdelsnämnd

Kvalitetsredovisning, förskola 2017. Bilaga till nämndens verksamhetsberättelse 2017.

Strukturella förutsättningar

Hässelby -Vällingby har 2493 inskrivna barn per den 15 oktober. Variationer finns under året med 2668 inskrivna barn i maj. Det är 4,4 barn per personal och 15,3 barn per grupp och förvaltningen når därmed kommunfullmäktiges mål för båda indikatorerna. Det talas 103 språk i förvaltningens förskolor och 56 % av barnen respektive 51 % av personalen har annat modersmål än svenska.

	2017	2016
Barn per personal årsarbetare/grundbemanning	4,4	4,6
Antal barn per grupp	15,3	15,3

Andel förskollärare av antal anställda

Forskning visar att en av de viktigaste faktorerna för att barn ska utvecklas och känna sig trygga är de pedagogiska relationerna mellan förskolepersonal och barn. Förvaltningens förskolor ska organiseras så att alla barn får tillgång till pedagogiskt utbildad personal och lärandemiljöer där de får vara aktiva, medskapande och kreativa tillsammans med vuxna och andra barn. Det råder stor brist på förskollärare i hela staden, vilket gör att rekryteringsmöjligheterna är begränsade. Andelen förskollärare inom förvaltningen har trots detta ökat till 39 % (2016: 37 %). Variationen mellan förskoleenheterna är stor; 29 % - 55 %.

	Andel årsarbetare/grundbemanning med anställning som förskollärare
2017	39 %
2016	37 %

genomförts under våren för att locka förskollärare till förvaltningens förskolor vilket kan ha bidragit till en ökning av andelen förskollärare. Ytterligare en rekryteringsdag med fokus på studenter är planerad till februari.

Organisation

Förskolorna i Hässelby Vällingby, totalt 49 adresser, är indelade i tio resultatenheter. Förskoleverksamhetens resultatenheter tillhör förvaltningens avdelning för förskola, vilken leds av en avdelningschef.

Den allmänna förskolan, en finsktalande avdelning samt en avdelning för flerfunktionshindrade barn är organiserade under förskoleenheterna.

För att öka likvärdigheten utgår förskolorna från att så långt som möjligt inkludera alla barn i den ordinarie verksamheten. Ett nätverk för barn i behov av särskilt stöd har bildats på avdelningsnivå. I nätverket ingår stödfunktioner från avdelningen samt nyckelpersoner från enheterna.

Syftet med nätverket är att lyfta aktuella frågeställningar och forskning för att skapa likvärdighet i arbetet med barn i behov av särskilt stöd i stadsdelen.

Vid en av förskoleenheterna erbjuds barnomsorg på kvällar och

helger. Under året har 12 beslut fattas om barnomsorg på obekväm arbetstid, det vill säga utanför stadens ramtider.

Avdelningsstöd

Inom avdelningen finns funktioner som utvecklingsstrateg, förskolestrateg, kö-och placeringshandläggare, resurssamordnare samt specialpedagog, förskolepsykolog och förskolesocionom.

De sistnämnda arbetar på uppdrag av förskolecheferna med konsultation och handledning till arbetslagen utifrån ett specialpedagogiskt och socialt perspektiv.

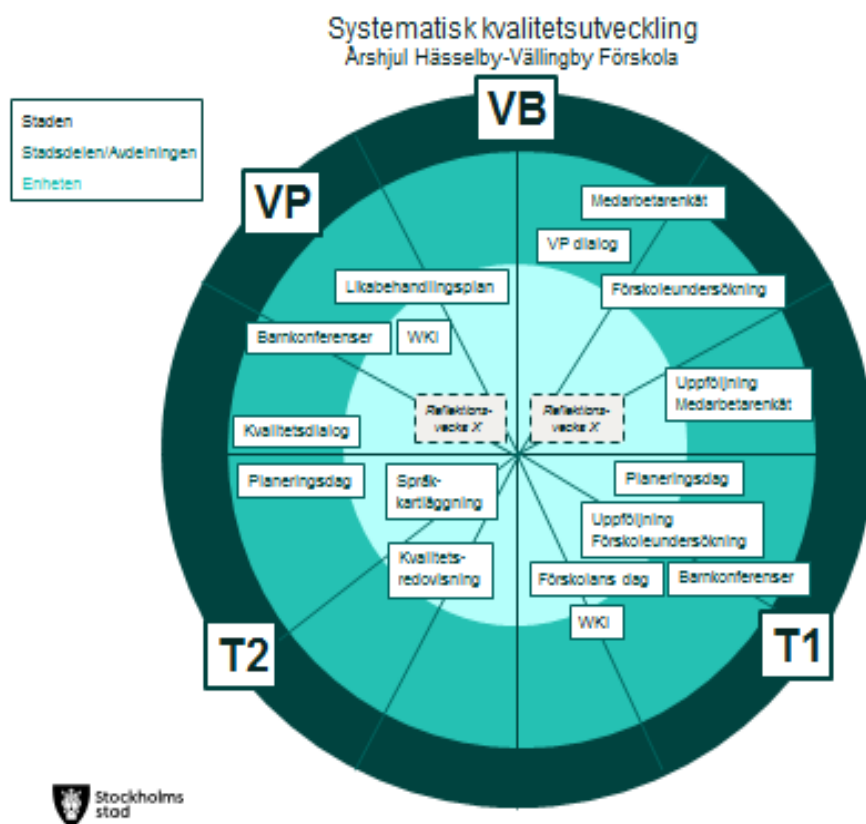
Samverkan förskolechefer

Förskolecheferna träffas varje vecka under ledning av avdelningschef. Under året har fokus varit på enheternas organisation, ledning, digitalisering, pedagogiska relationer samt pedagogiska miljöer. Därutöver förs dialoger i samband med framtagande av verksamhetsplaner, tertiärluppföljningar, kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

Samtliga förskolechefer har format en ledningsorganisation för sin enhet med funktioner som biträdande förskolechef och pedagogisk ledare. I de flesta enheter finns även administratörer. Verksamhetens behov ligger till grund för olikheterna i enheternas ledningsgrupper och organisationsstrukturer.

Enheternas ledning möts med avdelningschef och förskolestöd fyra gånger per år i "pedagogiskt forum". Under året har innehållet varit kvalitetsdialog, skolplattformens införande, barn i behov av särskilt stöd samt goda exempel som till exempel erfarenheter från deltagande i Kvalitetsutmärkelsen.

En förskolechef ingår i avdelningens samverkansgrupp med de fackliga organisationerna med uppdrag om en termin i taget. Därutöver deltar samtliga förskolechefer i ett samverkansmöte per termin.

Kvalitetsarbetets genomförande

Förvaltningen har under året upprättat ett års -hjul för förskolans systematiska kvalitetsarbete.

På avdelningsnivå görs månatliga sammanställningar, så kallade teamrapporter, av nyckeltal avseende bland annat sjukfrånvaro, andelen förskollärare, ekonomi, resultat i brukarundersökningar och medarbetarenkäter av ett team som stöder verksamhetsområdet. Teamet består av utvecklingsstrateg, economicontroller samt HR konsult. Teamrapporterna ger underlag för en nulägesanalys av förskolans verksamheter och synliggör utvecklingsområden där tidiga insatser behövs. Därutöver förs dialoger i samband med framtagande av verksamhetsplaner, tertialuppföljningar, kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

Förvaltningens redovisning grundar sig på flera olika uppföljningsinstrument, genomförda på olika nivåer, för att skapa en samlad bild av måloppfyllelsen. Vägledande är:

- Kvalitetsindikator för Stockholm stad
- Förskoleundersökning
- Verksamhetsbesök
- Synpunkter och klagomål

Verksamheternas egna redovisningar/uppföljningar i tertiärrapporter, verksamhetsberättelser och kvalitetsredovisningar ger information om hur målen uppfylls. Arbetet med mål- och resultatstyrning genomsyrar enheternas beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningen har tagit intryck av skolinspektionens rapport: "Huvudmannens styrning och ledning av förskolans kvalitet" där det konstateras att huvudmannen huvudsakligen följer upp och utvärderar den strukturella kvaliteten och servicekvaliteten. Avdelningschef och utvecklingsstrateg har besökt förskoleenheterna för att få information om vad som sker i förskolorna och hur förskolechefer och personal upplever att verksamheten fungerar. Innehållet i besöken behöver bli än mer strukturerade för att kunna sätta in insatser utifrån identifierade behov. Vad barnen fått ut av verksamheten i form av utveckling och lärande måste också tydliggöras bättre.

Barnomsorgsgarantin

Förvaltningen och enheterna arbetar systematiskt för att tillsammans uppfylla barnomsorgsgarantin och detta har uppnåtts under året.

Resultat förskoleundersökningen

Vårdnadshavarna är mer nöjda med verksamheten i år jämfört med den undersökning som gjordes 2016. Andelen nöjda vårdnadshavare i Hässelby -Vällingby har ökat från 83 till 86, kommunfullmäktiges mål är 87.

Resultaten har ökat inom samtliga frågeområden och särskilt inom området Utveckling och lärande. Dock behöver fler insatser fördjupas inom området språk och kommunikation, bland annat behöver fler medarbetare fortbildning i flerspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling och förvaltningen ser över möjligheter att anordna denna typ av fortbildning. Svarsfrekvensen för Hässelby-Vällingbys kommunala förskolor ligger på 74 procent, vilket kan jämföras med 69 procent för stadens kommunala förskolor. Antal svarande har ökat men för att få ett ännu mer adekvat resultat behöver svarsprocenten öka i nästa års undersökning. Spridningen i svarsprocent mellan enheterna är 60-88.

I syfte att öka andelen nöjda vårdnadshavare har de förskolor som ligger under kommunfullmäktiges mål för andel nöjda vårdnadshavare (87 procent) tagit fram egna handlingsplaner. I dessa framkommer att ytterligare satsningar kommer att göras på att synliggöra barns lärande och utveckling samt att ytterligare förbättra samverkan med hemmet.

Andel nöjda föräldrar	KF-indikator 2017	KF-indikator 2016	Differens 2016/2017
Stockholms stad	88	86	+ 2
Hässelby-Vällingby	86	83	+ 3
Hässelby norra	94	86	+ 8
Björnboda-Sörgården	88	87	+ 1
Grimsta	83	78	+ 5
Hässelbygård	82	89	- 7
Loviselund	88	79	+ 9
Maltesholm	82	74	+ 8
Nälsta-Vinsta	82	84	- 2
Råcksta	89	84	+ 5
Trollboda-Smedshagen	86	79	+ 7
Vällingby	83	88	- 5

Enheternas bedömning av måluppfyllelsen

Nämndmål:

Tidiga och förebyggande insatser ger flickor och pojkar jämlika uppväxtförhållanden

Analysen av enheternas arbete visar att ett ökat antal barn har uppmärksamats och fått tidiga och förebyggande insatser såsom olika anpassningar. Arbetet bedrivs mer systematiskt tack vare en förändrad organisation på stadsdelnivå med tydligare riktlinjer och rutiner. Kartläggning och handlingsplan upprättas och följs upp regelbundet. Samverkan med vårdnadshavarna har på så vis också förbättrats. Arbetslagen har tillgång till handledning av specialpedagog och förskolepsykolog vilket ger konkreta verktyg och arbetssätt att använda i verksamheten. Förvaltningens olika insatser genom föreläsningar om autism, språkförseening samt samspel i förskolan har gett medarbetarna större kunskap och medvetenhet. Sammantaget kan man säga att personalen utvecklat sina förmågor att beskriva hur förskolan på bästa sätt kan stödja flickor och pojkar.

Nämndmål:

Flickor och pojkar utvecklas genom lek och lärande

Barnens språkliga och kommunikativa förmåga utvecklas genom olika aktiviteter. Bland annat genom "Före Bornholmsmodellen-språklekar för förskolan" men också genom digitala verktyg. Teknikverktyg som over-head och projektorer används vid till

exempel högläsning. Användandet av QR-koder har utvecklats till att barnen tillsammans med personalen nu gör koder till egenhändigt tillverkade böcker och andra alster. Koderna finns tillgängliga även för vårdnadshavarna som kan scanna ner materialet till sina egna smartphones eller plattor för att använda hemma. Det är ett sätt att involvera vårdnadshavarna i utvecklingen av barnens språk och kommunikation.

Genom att medarbetarna i förskolorna fördjupat arbetet med olika matematiska aktiviteter använder nu barnen fler matematiska begrepp än tidigare såsom prepositioner, jämförelse- lägesord samt antal. Barnen mäter, sorterar och jämför. Spel, pussel och material för bygg-och konstruktion erbjuds rikligt för att stimulera barnens matematiska tänkande.

Precis som förra året så firades Förskolans dag i samarbete med stadsdelens parklekar där NTA-handledare från förskolorna erbjöd spännande naturvetenskapliga experiment och matematiska lekar till barn från förskolorna men också allmänheten. Förvaltningen har totalt 160 utbildade NTA-handledare i de olika temana; luft, vatten, ljud och ljus. De bildar tillsammans med stadsdelens NTA-pedagog ett nätverk för att sprida lärdomar och erfarenheter. Tillsammans med barnen besöker de också stadsdelens NTA-studio där de arbetar med naturvetenskapliga processer.

För att ge flickor och pojkar grundläggande digital kompetens har förskolornas arbete med informations- och kommunikationsteknik (IKT) fördjupats. Förvaltningen har i samverkan med Mediateket startat en IKT- studiecirkel för förskollärare och barnskötare. Syftet med studiecirkeln är att öka kunskapen om hur lärplattan och andra verktyg som exempelvis Bee-Bots (programmeringsrobot i form av ett bi) kan användas för att gynna barns utveckling och lärande. Studiecirkeln fortsätter i nätverksform för att sprida lärdomar och erfarenheter vidare. Flera förskolenheter gör också egna satsningar då digitaliseringen är ett stort utvecklingsområde för många medarbetare.

De pedagogiska miljöerna, såväl inne som ute, utvecklas fortlöpande för att anpassas till alla barns intressen och behov. Förskolorna genomför pedagogiska miljöronder för att kunna säkerställa att barnen har tillgång till estetiskt tilltalande miljöer med tillgängligt och föränderligt material. Ronderna visar att barnens delaktighet i utformning och val av material har ökat liksom deras möjligheter till att dokumentera sitt eget och andras lärande. Förskolorna beskriver också att skapande verksamhet och olika uttrycksformer används aktivt i ett utforskande och temainriktat arbetssätt. Flera förskolor har visat upp barnens projekt och teman på olika platser i stadsdelen till exempel på biblioteken, i Vällingby city, vårdcentral och på

stadsdelsförvaltningen.

Nämndmål:**Samverkan mellan förskola och hem är välfungerade**

Totala andelen nöjda vårdnadshavare avseende samverkan med hemmet har ökat till 82 procent i förskoleundersökningen och därmed nått det uppsatta målet. Enheternas uppföljningar visar också att vårdnadshavares delaktighet och inflytande har ökat genom att förskolorna bjudit in till olika former av föräldrasammankomster. Vårdnadshavarna får prova på det barnen utforskar på dagarna som skapande i olika material, experiment, språklekar och rörelse. För att öka vårdnadshavares möjligheter att delta har sammankomsterna erbjudits både på dag- och kvällstid. Under perioden har förskolorna utvecklat och förstärkt kopplingen mellan barns olika aktiviteter i förskolan och målen i läroplanen genom att förtydliga informationsbrev som skickas till föräldrarna. Förändringen har vad vi kan utläsa av enheternas uppföljningar och förskoleundersökningen ökat vårdnadshavarnas kunskap om förskolans syfte och uppdrag.

Samverkan med skolan

Samverkansöverenskommelsen följs och medarbetare inom individ- och familjeomsorg, förskola, skola och fritid anser att samverkan fungerar bra. Överlämnandesamtal mellan förskola-skola-hem har genomförts enligt den lokala handlingsplanen för överlämnande. Barnen erbjuds att delta för att själva berätta om sin förskoletid. För lika möjligheter till goda skolresultat är tidiga läskunskaper viktigt. I samverkan med biblioteken har femåringarna från förskolor i Grimsta, Smedshagen och Hässelby gård fått en bok för att på så vis stimulera läsning även i hemmet. Vårdnadshavare har på olika sätt fått stöd för att främja läsandet till exempel genom "bokpåsar" som lånas hem från förskolan.

I det lokala utvecklingsprogrammet initierades en särskild satsning på NTA (Natur och teknik för alla) i ett projekt mellan förskolorna och skolorna i de prioriterade områdena för att tidigt kunna öka barnens /elevernas resultat inom området. Detta ska på längre sikt öka behörigheten till gymnasiet. En projektgrupp har bildats och en projektplan för fortsatt samverkan har upprättats. Det finns 66 utbildade NTA-handledare på de 13 projektförskolorna som deltar och planen är att det ska utbildas fler. Dessa handledare använder färdigställda experimentlådor inom ämnena luft, vatten, ljud samt ljus och ger barnen möjligheter att ställa hypoteser och prova sig fram för att se vad som händer. Barnen har också besökt NTA-studion på Förskolan Blomsterkungen i Hässelby Villastad vilket ytterligare fördjupat arbetet med olika naturvetenskapliga fenomen. Ett gemensamt nätverk för förskola-förskoleklass har startats för att underlätta övergången förskola-skola.

Kvalitetsindikatorn

Förvaltningens förskolor har under året genomfört WKI - webbaserad kvalitetsindikator, en självvärdering av hur väl arbetslaget, utifrån läroplanen, skapar förutsättningar för barnens utveckling och lärande. Denna visar ett resultat på 3,8 vilket är ett högre resultat än 2016 (3,6). Resultatet har ökat men visar också på att skillnaderna minskat. Fler arbetslag än tidigare skattar sig på nivå 4.

Analys av resultatet visar att arbetslagen känner sig säkrare i verktygets nivåer och kriterier men samtidigt blivit mer självkritiska i sina bedömningar.

Pedagogisk miljö och material

Genomsnitt	Variation
3,8	3,3-4,1

Kommentar och analys:

Medelvärdet är 3,8 vilket är en höjning från föregående år. Variationen mellan enheterna är 3,3-4,1 och visar att skillnaderna minskat från föregående år.(3-5)

Analysen visar att de vanligaste kriterierna som hindrar arbetslagen från att uppnå nästa nivå är att de anser sig behöva öka den aktiva användningen av multimedia och information-och kommunikationsteknik i barnens läroprocesser samt arbetet med pedagogisk dokumentation och hur detta sker utifrån medvetna teoretiska ställningstaganden.

Skapande verksamhet och olika uttrycksformer

Genomsnitt	Variation
3,8	3,1-4,3

Kommentar och analys:

Medelvärdet för indikatorn är 3,8 vilket är en höjning från föregående år (3,6). Variationerna mellan enheterna är 3,1-4,2 och visar att skillnaderna minskat från föregående år(3-5).

Analysen av resultatet visar att barnen har tillgång till bygg-och konstruktionslek, dans, sång, rörelse och musik som olika delar i den skapande processen. Det finns stor variation av material för skapande och till viss del används multimedia och informations-och kommunikationsteknik. Inom detta område krävs utbildningsinsatser för att nå nivå 4.

Även den pedagogiska dokumentationen behöver fördjupas genom reflektion tillsammans med barnen.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling

Genomsnitt	Variation
3,7	3,1-4,2.

Kommentar och analys:

Medelvärde för indikatorn är 3,7 vilket är en höjning från föregående år (3,6). Variationen mellan enheterna är 3,1-4,2 och visar att skillnaderna minskat från föregående år (3-5)

För att höja resultatet behöver arbetslagen fördjupa kunskaperna i barns språkutveckling samt arbeta mer strukturerat utifrån metoder som exempelvis Bornholmsmodellen.

Barns matematiska utveckling

Genomsnitt	Variation
3,7	3,3-4,2

Kommentar och analys:

Medelvärde för indikatorn är 3,7 vilket är en ökning från föregående år (3,6). Variationen mellan enheterna är 3,3-4,2 och visar att skillnaderna minskat sedan föregående år (3-5).

Matematiska begrepp behöver användas mer aktivt liksom att flickor och pojkar får ställa hypoteser och dra slutsatser i högre grad. Arbetet behöver också dokumenteras bättre för att kunna användas som underlag för reflektion och pedagogiska samtal.

Naturvetenskap och teknik

Genomsnitt	Variation
3,8	3,2-4,2

Kommentar och analys:

Medelvärde för indikatorn är 3,8 vilket är en höjning från föregående år (3,6). Variationen mellan enheterna är 3,2-4,2 vilket visar att skillnaderna minskat sedan föregående år (3-5).

Naturvetenskapliga begrepp behöver användas mer aktivt. Arbetet behöver också dokumenteras bättre för att kunna användas som underlag för reflektion med barnen.

Gemensamma insatser

Förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. För att nå strävansmålen i läroplanen och Skollagen samt i Stockholm stads budget har förvaltningen

arbetat systematiskt med kvalitetsarbetet under året.
Förvaltningens insatser presenteras nedan.

NTA: NTA-studion besöks varje vecka av personal och barn som tillsammans med förvaltningens NTA-handledare undersöker naturvetenskapliga processer. Barn och personal arbetar sedan vidare på den egna förskolan. I dagsläget har 160 barnskötare och förskollärare utbildats i de olika temana; luft, vatten, ljus och ljud.

IKT: En digital målbild har upprättats och en digital studio kommer att startas i januari. Studio kommer att ta emot personal och barngrupper där olika digitala verktyg och arbetssätt presenteras. En studiecirkel för nyckelpersoner i enheterna är pågående. Innehållet är ”lärplattan som verktyg” och tanken är att nya kunskaper förmedlas vidare till barn och pedagoger. Flera enheter uppger att de har gjort egna satsningar omkring olika digitala verktyg i samverkan med Mediateket. Avdelningsledningen har fått kompetensutveckling i digitala medel (”Jobba smartare”) av Mediateket och kommer under 2018 delta i LIN Education-”Ledarskap i digitaliseringens tid”. All personal har erbjudits att delta i föreläsningen ”Programmering och datalogiskt tänkande”.

VFU: Under året har förvaltningen tagit emot cirka 70 förskollärarstudenter. Handledarträffar och möten med universitetet har anordnats på stadsdelnivå. En rekryteringsdag för studenter och andra intresserade är planerad till början av 2018.

Pedagogikcollege: Förvaltningen ingår som en av fyra i projektet Pedagogikcollege. Projektet innebär att öka intresset för barn-och fritidsyrken genom att starta en högkvalitativ gymnasieutbildning på Midsommarkransens gymnasium. Förvaltningarna kommer att vara delaktiga i utbildningen genom elevernas praktik.

Lärarlönelyftet: 22 förskollärare har valts ut för att delta i lyftet och bidrar genom att i barngrupp leda och utveckla arbetet mot målen.

MORS: Mål-och resultatstyrningsarbetet är pågående i förvaltningen och cirka 100 förskollärare deltar under ledning av nätverksledare. Grupperna träffas fem gånger/år och har under året bland annat arbetat med att få in ett tydligare jämställdhetsperspektiv i reflektionsprotokollen samt fördjupat kunskaperna om ett normkreativt förhållningssätt.

Kultur: Alla förskoleenheter har erbjudit minst två professionella kulturaktiviteter under året samt stora möjligheter för barnens eget skapande. Varje enhet har presenterat sitt arbete med kultur i en folder som delats ut till vårdnadshavare.

Inventering av utbildad personal: För att öka den

pedagogiska kvaliteten i förskolorna har förvaltningen inventerat andelen utbildad personal. Inventeringen visade att 32 personer saknar grundutbildning till barnskötare.

Under hösten har därför en barnskötarutbildning startat i samarbete med Midsommarkransens gymnasium för 25 personer. För de personer som saknar gymnasiebehörighet och därmed inte kom in på utbildningen har förvaltningen startat en utbildning i "Samspel i förskolan-för barnens skull" där betoningen ligger på förskolans uppdrag samt yrkesspråk.

Barnkonferenser: Under året har barnkonferenser hållits med alla förskoleenheter vid två tillfällen. Barnkonferenser är en systematisk uppföljning kring barn i behov av särskilt stöd som genomförs av avdelningschef, förskolechef och resurssamordnare.

Interna föreläsningar: Alla medarbetare har erbjudits föreläsningar om funktionsvariationer som exempelvis språkstörning och autism. Ca. 600 medarbetare har deltagit. Storföreläsningar har getts om Mål-och resultatstyrningsarbetet samt programmering och datalogiskt tänkande.

Läslyftet: En förskoleenhet arbetar med Skolverkets kompetensutvecklingsinsats som bygger på kollegialt lärande och leds av en handledare. Läslyftet syftar till att barn i förskolan på ett lekfullt sätt ges möjligheter att möta olika texter, språklekar och stimuleras genom berättande och skapande. Under 2018 kommer arbetet att vidareutvecklas på fler enheter.

Förskolebibliotek: I samarbete med Stockholms stadsbibliotek deltar förvaltningen i att utveckla förskolebibliotek på två av förvaltningens förskolor. Barnen får därmed större möjligheter att dagligen komma i kontakt med litteratur och media på olika sätt.

Hållbar skola: En av förvaltningens förskolor har fått Skolverkets utmärkelse "Hållbar skola" för sitt arbete kring hållbar utveckling och arbetet för att fler ska erhålla certifieringen pågår. 10 av förvaltningens förskolor har Grön Flagga certifiering.

Sammanfattande analys

Måluppfyllelsen är god och analysen visar att skillnaderna minskat mellan enheterna både vad gäller resultatet i förskoleundersökningen och WKI. Vårdnadshavarna är mer nöjda med verksamheten än tidigare år och jämfört med andra stadsdelar ligger Hässelby -Vällingby på ett resultat som kan liknas vid ett medelvärde (86 %). Fyra av 10 enheter når kommunfullmäktiges mål för andel nöjda föräldrar (87 %). Sju enheter har förbättrat sitt resultat från föregående år och tre har

försämrats något. Variationen mellan enheterna är 82 %- 94 %. Resultatet visar ändå att skillnaderna mellan enheterna samt inom enheterna har minskat. Glädjande är att resultatet ökat inom samtliga frågeområden även detta år. Resultatet på WKI visar också på minskade skillnader mellan enheterna och analysen blir att likvärdigheten för barnen på så vis ökat. Bemötandet är en nyckelfråga och något som alla enheter lyfter i sina egna uppföljningar.

Fyra enheter når förvaltningens och stadens mål på 41 % förskollärare. Glädjande är att den totala andelen förskollärare ändå ökat från föregående år, 39 %. (37 % 2016). Skillnaderna mellan enheterna är stor (29 %- 55 %) och behöver analyseras närmare. Råcksta förskolenhet som har den högsta andelen förskollärare är övningsförskola inom VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärarstudenter) vilket bidrar i hög grad. Bristen på förskollärare i hela staden gör att rekryteringsmöjligheterna är begränsade. Förvaltningen fortsätter ta emot förskollärarstudenter och erbjuder barnskötare att utbilda sig till förskollärare med bibehållen lön. I dagsläget är det 13 barnskötare som vidareutbildar sig till förskollärare. En rekryteringsdag har genomförts under våren för att locka förskollärare till förvaltningens förskolor vilket kan ha bidragit till en ökning av andelen förskollärare. Ytterligare en rekryteringsdag med fokus på studenter är planerad till februari 2018.

Sjukfrånvaron hos personalen kan vara en negativ faktor för de pedagogiska relationerna mellan barn och vuxna. Insatser pågår för att minska sjukfrånvaron i förvaltningen och tendensen är att särskilt korttidsfrånvaron minskar.

Två enheter deltog i stadens kvalitetsutmärkelse där framgångsrik verksamhetsutveckling belönas. Björnboda –Sörgårdens förskolor som tävlade för tredje gången vann priset. Detta var andra året i rad som utmärkelsen gick till Hässelby- Vällingby vilket ger oss kvitto på att förvaltningens verksamhet håller mycket god kvalitet överlag.

Genom att delta i kvalitetsutmärkelsen får enheterna en genomlysning av den egna organisationen och det systematiska kvalitetsarbetet. Medarbetarna får på så vis en större förståelse för förskolans uppdrag och barnen en mer likvärdig förskola. Särskilt utmärkande för årets pristagare är att det finns en generositet och vilja hos medarbetare och ledning att dela med sig av sitt kunnande. Detta visar sig bland annat genom att

medarbetarna gör interna studiebesök och observationer för att hjälpa varandra att utveckla verksamheten.

Två av förvaltningens förskolor har medverkat i forskningsprojektet "Små barns lärande" i samverkan med Linnéuniversitetet. Genom att utveckla modeller för dokumentation av barns lärande synliggörs hur väl förskolorna når målen i läroplanen gällande barns lärande och delaktighet i förskolan. Resultatet av projektet är ett viktigt verktyg i det systematiska kvalitetsarbetet men spridningseffekten behöver undersökas och analyseras ytterligare.

Förvaltningen uppmärksammar också vikten av att göra jämställdhetsanalyser i verksamheten. Utbildning i analys har påbörjats för fyra förskolechefer och samtliga ska under året genomgå samma utbildning. Det som blivit tydligt är att det behövs mer underlag för att kunna göra analyser utifrån förväntade resultat. Verksamheterna behöver därför i större utsträckning undersöka hur och om den erbjudna verksamheten är jämställd ur pojkar respektive flickors perspektiv.

Förvaltningen har också uppmärksammat att arbetet med likabehandlingsplanerna ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation vilket betyder att förskolorna nu ska upprätta en plan mot kränkande behandling och diskriminering. Denna ska innehålla aktiva åtgärder som omfattar alla diskrimineringsgrunder samt ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Utvecklingsområden

- Jämställdhetsanalys.
- Plan mot kränkande behandling och diskriminering.
- Modeller för dokumentation av barns förändrade kunnande.
- Flerspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling.
- Digitalisering.
- Öka andelen förskollärare samt andelen med grundutbildning till barnskötare.
- Öka kunskaperna om barn med funktionsvariationer.

Synpunkter och klagomål

Det har inkommit 31 synpunkter och klagomål under 2017. 11 har handlat om verksamhetens innehåll, 5 om bemötande, 7 om den yttre miljön, 5 om insatsens utförande samt 3 övriga synpunkter. Synpunkterna handlar främst om personalens bemötande gentemot vårdnadshavare. I de flesta fall har det handlat om missförstånd som enkelt har kunnat redas ut efter samtal med berörda parter. Synpunkter på verksamhetens innehåll har handlat om att vårdnadshavare uttryckt oro och särskilt för barn i behov av särskilt stöd. Det har också inkommit flera positiva synpunkter som handlar om verksamhetens innehåll och utförande samt personalens bemötande.

Förslag till nämnd / fullmäktige

Strategier för att bibehålla och öka andelen förskollärare och barnskötare.

Enheterna upplever att det blir allt svårare att rekrytera förskollärare och barnskötare. Konkurrensen är hård i regionen. Prognoser visar också att de nytexaminerade förskollärarna understiger behovet.

Kompetensinsatser vid införande av omarbetad läroplan för förskolan.

Enheterna beskriver ett behov av kompetensinsatser vid implementeringen av den omarbetade läroplanen för förskolan. Bland annat behöver begreppen utbildning och undervisning klargöras. Undervisningsbegreppet behöver tydliggöras i relation till barns lärande. Detta för att stödja förskollärarnas yrkesroll och för att skilja på barns lärande vilket pågår hela tiden, medan undervisning är en målstyrd process som utgår från läroplanens mål.

Fråga 1

Stadsdelsnämndernas öppna fritidsverksamheter under 2008-2017 i antal Bilaga 5.

OBS! I begreppet fritidsgård inkluderas, förutom egen regi och upphandlad verksamhet, också föreningar som erhåller villkorat stöd för att bedriva öppen verksamhet för tonåringar ett antal kvällar per vecka.

Stadsdelsnämnd

- Rinkeby- Kista
- Spånga- Tensta
- Hässelby- Vällingby
- Bromma
- Kungsholmen
- Norrmalm
- Östermalm
- Södermalm
- Enskede- Årsta- Vantör
- Skarpnäck
- Farsta
- Älvsjö
- Hägersten- Liljeholmen
- Skärholmen
- Summa

2008			2009				2010				2011		
Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter	Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter	Kvartersgårdar	Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter	Kvartersgårdar	Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter
6		6	6		6	0	6	0	5	0	6	0	5
4	2	4	5	3	5	0	5	3	5	0	4	3	7
6	8	3	6	8	3	0	6	8	3	0	6	8	3
3	4	3	3	4	3	0	3	4	4	0	2	3	4
2	3	3	1	2	4	0	1	2	4	0	2	3	4
4	2	1	2	2	2	0	2	2	2	0	2	2	2
4	3	4	4	3	4	0	4	3	5	0	4	3	5
9	5	3	8	5	4	0	6	5	4	0	6	5	4
9	5	5	7	5	6	2	7	5	6	2	7	5	6
3	4	2	3	4	2	0	3	4	0	0	3	4	0
7	6	4	7	6	3,5	0	6	7	3,5	0	6	8	0
3	1	2	3	1	2	0	3	1	2	0	3	1	2
5	3	4	5	3	4	0	5	3	4	0	5	3	4
5	4	4	5	4	4	0	5	4	4	0	5	4	4
70	50	48	65	50	52,5	2	62	51	51,5	2	61	52	50

Fråga 1 b

Beskriv kort vilka faktorer som bidragit till förändringarna av antalet fritidsgårdar, parklekar, fältassistenter och kvartersgårdar i er stadsdelsnämnd under de senaste åren.

En av fritidsgårdarna avser två olika åldersmålgrupper (årskurs 5-9 samt gymnasieålder).
En kvartesgård bedrivs även som fritidsgård under kvällstid.
Parklek Hässelängen har KTT verksamhet och fritidsgården Backstage riktar sig mot en målgrupp med funktionsnedsättning

Fråga 1 c

Beskriv kort ett eller flera goda exempel på verksamhet som bedrivs i fritidsgårdarna, parklekarna, kvartersgårdarna eller av fältassistenterna. Med gott exempel kan vara verksamhet som kan vara intressant och inspirerande för andra stadsdelar att del av eller som är väldigt uppskattat av stockholmarna mm.

"Tjej- och killforum" har haft 40 st träffar i syfte att engagera ungas egenmakt och öka ungas kunskap om normer och mänskliga rättigheter.
Sommarlovsaktiviteter och dagkollo t.ex. Summer Camp har lett till att totalt 381 flickor och pojkar mellan 6-15 år deltagit.
Under höst- och jullov har 225 barn och unga gått på ledarledda och lekfulla aktiviteter på förvaltningens parklekar.
Fältassistenter har implementerat metoden Respekt och Självrespekt (RoS) i en skola, där 30 elever deltog och 97 % tyckte RoS var en bra metod.
Parklekarna har genomfört kartläggning för att utveckla våldspreventiva metoder.

Fråga 1 b

Utveckling i antal av stadsdelsnämndernas öppna fritidsverksamheter per kategori mellan åren 2003-2017

Tabellen är länkad mot summeringen i fråga 1

Kategori	2003	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fritidsgård	50	62	68	70	65	62	61	62	62	64	63	62	5
Parklekar	52	52	51	50	50	51	52	53	53	52	52	51	7
Fältassistenter	45	53	49	48	53	52	50	52	53	60	61	62	4
Verksamhet för funktionsnedsatta												11	2
Kvartersgårdar	9	5	3	0	2	2	2	2	2	0	0		1
Summa	156	172	171	168	170	167	165	169	170	176	176	186	19

	2012				2013				2014				2015				2016					2017				
Kvartersgårdar	Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter	Kvartersgårdar	Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter	Kvartersgårdar	Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter	Kvartersgårdar	Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter	Kvartersgårdar	Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter	Verksamheter för funktionshindrade	Kvartersgårdar	Fritidsgårdar	Parklekar	Antal fältassistenter	Verksamheter för funktionshindrade	Kvartersgårdar
0	6	1	6	0	6	1	5	0	6	1	6	0	7	1	7	0	6	1	7	1	0					
0	4	3	5	0	5	3	6	0	5	3	6	0	5	3	6	0	6	3	6	0	0					
0	6	8	3	0	6	8	3	0	4	8	4	0	4	8	4	0	3	7	4	1	1	5	7	4	2	1
0	2	3	4	0	2	3	4	0	2	3	4	0	2	3	4	0	2	3	4	0	0					
0	2	3	4	0	2	3	4	0	2	3	4	0	2	3	4	0	2	3	3	0	0					
0	2	2	2	0	2	2	2	0	2	2	2	0	2	2	2	0	2	2	2	1	0					
0	4	3	5	0	3	3	5	0	3	3	4	0	2	3	5	0	2	3	6	0	0					
0	7	5	4	0	7	5	4	0	7	5	4,5	0	7	5	5	0	7	5	5	2	0					
2	7	5	6	2	7	5	6	2	9	5	7	0	9	5	8	0	9	5	8	2	0					
0	3	4	0	0	3	4	0	0	4	3	4	0	4	3	2	0	4	3	2	0	0					
0	6	8	2,5	0	6	8	4	0	6	8	4	0	6	8	4	0	6	8	4	1	0					
0	3	1	2	0	3	1	2	0	2	1	2	0	1	1	3	0	1	1	4	0	0					
0	5	3	4	0	5	3	4	0	5	3	4	0	5	3	3	0	5	3	3	3	0					
0	5	4	4	0	5	4	4	0	7	4	4	0	7	4	4	0	7	4	4	0	0					
2	62	53	51,5	2	62	53	53	2	64	52	59,5	0	63	52	61	0	62	51	62	11	1	5	7	4	2	1

Fråga 2

Stadsdelsnämndernas nettokostnader för öppen fritidsverksamhet (Tkr)

OBS! I nettokostnaden samtliga kostnader kopplade till verksamheterna. (OH, ledning, lokaler mm)

Stadsdelsnämnd

Rinkeby- Kista
Spånga- Tensta
Hässelby- Vällingby
Bromma
Kungsholmen
Norrmalm
Östermalm
Södermalm
Enskede- Årsta- Vantör
Skarpnäck
Farsta
Älvsjö
Hägersten- Liljeholmen
Skärholmen

2008				2009					2010					2011				
Fritidsgårdar	Parklek	Fältassisten	Totalt 2008	Fritidsgårdar	Kvartersgårdar	Parklekar	Fältassistenter	Totalt 2009	Fritidsgårdar	Kvartersgårdar	Parklekar	Fältassistenter	Totalt 2010	Fritidsgårdar	Kvartersgårdar	Parklekar	Fältassiste nter	Totalt 2011
18 800		2 800	21 600	16550	0		3 000	19550	16250	0	0	2 500	18750	18000	0	0	2 500	20500
9 886	3 557	2 439	15 882	10467	0	3279	1626	15372	10532	0	3244	1721	15497	6485	0	3604	2793	12882
7 400	6 300	1 400	15 100	7370	0	6630	1400	15400	8024	0	7100	1550	16674	8149	0	7249	1600	16998
5 100	5 100	1 320	11 520	4017	0	4665	1382	10064	4425	0	4371	1014	9810	4738	0	4 738	1100	10576
1 100	2 412	1 310	4 822	1195	0	1976	1644	4815	968	0	2022	1311	4301	643	0	3152	1274	5069
1 815	2 354	645	4 814	1779	0	2073	690	4542	2293	0	2765	705	5764	1944	0	2850	725	5518
1 930	2 320	1 750	6 000	1934	0	3096	2158	7188	1725	0	3062	2825	7612	2275	0	3644	2884	8803
5 377	6 780	1 380	13 537	5 807	0	7 132	1 880	14819	5 840	0	7 130	1 847	14 817	6 034	0	7 795	1 843	15 672
15 833	4 287	2 865	22 985	13211	3761	4283	3130	24385	13010	4288	4329	3335	24962	14300	4450	4550	3430	26730
4 050	2 976	1 786	8 812	3415	0	3088	1160	7663	3068	0	2943	0	6011	3115	0	3042	0	6157
7 700	7 000	1 500	16 200	8930	0	7975	1600	18505	8900	0	7966	1700	18566	8262	0	5572	1700	15534
4 092	1 208	1 097	6 397	3891	0	965	1025	5881	4223	0	903	975	6101	4089	0	1121	1078	6288
8 275	3 300	2 144	13 719	7949	0	3309	2031	13289	8422	0	3550	1859	13831	8424	0	3402	2161	13987
8 473	1 378	2 283	12 134	7250	0	4589	2671	14510	7346	0	4958	2249	14553	13079	0	1471		14550
99 831	48 972	24 719	173 522	93 765	3 761	53 060	25 397	175 983	95 026	4 288	54 343	23 591	177 249	99 537	4 450	52 190	23 088	179 264

Fråga 2 b

Beskriv kort vilka faktorer som påverkat kostnadsutvecklingen för fritidsgårdar, parklekar, fältassistenter och kvartersgårdar i er stadsdelsnämnd under de senaste åren.

Faktorer som har påverkat kostnadsutvecklingen på fritidsgård och parkle är särskilda satsningar, utökning av fritidsgårdsverksamhet Grimstahörnan kvällsverksamhet, integrationsinsatsning och uppdelning av fritidsgård med ålderanpassning. Övertagning av parklek Gulsippan med djurhållning samt uppstart av mötesplats för barn och ungdomar i Smedshagen. Faktorer som påverar kostnaadsutveckling för fältassitenter är vakanshållning i avvaktan på resultat från förvaltningens översyn av det förebyggande arbete .

Fråga 2 c

Kostnadsutveckling för stadsdelsnämndernas öppna fritidsverksamheten per kategori mellan åren 2003-2017

Tabell är länkad mot summeringen i fråga 2

Kategori	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Utv. Sedan 2003
Fritidsgård	70 260	79 734	78 083	92 734	91 924	91 924	99 831	95 026	99 537	103 174	99 670	116 839	122 429	121 780	11 949	-83%
Parklekar	38 663	42 087	42 363	44 012	44 569	44 569	48 972	54 343	52 190	51 653	58 880	55 731	56 642	61 005	8 911	-77%
Fältassistenter	16 037	19 499	20 797	23 653	24 132	24 132	24 719	23 591	23 088	22 585	30 340	29 514	33 496	34 089	1 742	-89%
Kvartersgårdar	11 164	6 949	8 953	6 570	5 886	5 886	0	4 288	4 450	5 121	5 271	0	0		899	-92%
Summa	124 960	141 320	141 243	160 399	160 625	166 511	173 522	172 961	174 814	177 412	188 889	202 084	212 567	216 874	22 602	0%

Fråga 2 d

Kostnadsförändringar inom öppen fritidsverksamhet per verksamhetskategori (Tkr)

Tabellen är länkad mot summeringen i fråga 2 c

Kategori	Förändring 2007-2008	Förändring 2008-2009	Förändring 2010- 2011	Förändring 2011- 2012	Förändring 2012-2013	Förändring 2013-2014	Förändring 2014-2015	Förändring 2015-2016	Förändring 2016 2017
Fritidsgård	0	7 907	4 510	3 638	-3 504	17 170	5 590	-649	-109 831
Kvartersgårdar	0	-5 886	162	671	150	-5 271	0	0	899
Parklekar	0	4 403	-2 153	-537	7 227	-3 149	912	4 363	-52 094
Fältassistenter	0	587	-503	-502	7 754	-826	3 982	593	-32 347
Summa	0	7 011	2 016	3 269	11 627	7 923	10 483	4 307	-193 373

2012					2013					2014					2015					2016						2017					
Fritidsgår dar	Kvartersg årdar	Parklekar	Fältassiste nter	Totalt 2012	Fritidsgår dar	Kvartersg årdar	Parklekar	Fältassiste nter	Totalt 2013	Fritidsgår dar	Kvartersg årdar	Parklekar	Fältassiste nter	Totalt 2014	Fritidsgår dar	Kvartersg årdar	Parklekar	Fältassiste nter	Totalt 2015	Fritidsgår dar	Kvartersg årdar	Parklekar	Verksamhe ter för funktionshi ndrade	Fältassiste nter	Totalt 2016	Fritidsgår dar	Kvartersg årdar	Parklekar	Verksamh eter för funktions hindrade	Fältassiste nter	Totalt 2017
21 400	0	628	2 500	24 528	17281		618	2 400	20299	21650	0	1100	2 800	25550	21750	0	1100	3 800	26650	20790		1000	444	4 900	27 134						
7 592	0	3 757	2 478	13 827	6808		3877	4291	14976	6747	0	3710	3706	14163	6458	0	4550	3138	14146	8550	0	4550	0	3200	16 300						0
8 265	0	7 350	1 625	17 240	8200		7850	1755	17805	10300	0	6000	2700	19000	12000	0	6900	2800	21700	10900	0	7700	0	1900	20 500	11949	899	8911	0	1 742	23 501
3 957	0	3 957	1 886	9 800	4648		4 648	2113	11409	4145	0	4 131	2693	10969	4698	0	3 763	2518	10979	4679	0	3 579	0	2576	10 834						0
724	0	2 844	1 390	4 958	405		2461	1560	4426,1	415	0	2171	1652	4238	432	0	2672	1671	4775,575	322	0	3455	0	1777	5 554						0
1 950	0	2 866	671	5 487	2006	0	3212	961	6179	2490	0	3231	721	6442	1761	0	2503	852	5116	1143		3644	98	905	5 790						0
1 942	0	3 947	2 077	7 966	1385		4258	2519	8162	1905	0	4429	2190	8524	1934	0	4350	2248	8532	1 911	0	4957	0	3168	10 036						0
6 654	0	7 983	1 864	16 501	6 208	0	8 549	2 141	16 898	6 479	0	8 347	2 340	17 166	6 957	0	7 549	2 588	17 094	7 393	0	7 485	400	2 504	17 782						0
13 593	5 121	4 175	3 546	26 435	14558	5122	4381	3635	27696	21095		4355	4066	29516	23713	0	4500	4700	32913	20754	0	3975	4559	4559	33 847						0
3 401	0	3 332	0	6 733	3666	0	3399	0	7065	5170	0	3315	811	9296	4330	0	2286	439	7055	6147	0	3625	0	471	10 243						0
7 823	0	4 825	1 322	13 970	8021	149	8732	2174	19076,846	8433	0	8891	115	17438,31	9908	0	10561	2131	22600	9908		10561	0	1986	22 455						0
4 252	0	1 108	1 068	6 428	4540		1130	1060	6730	4770	0	1143	943	6856	4718	0	1154	1675	7547	4858	0	1382	0	1633	7 873						0
8 727	0	3 704	2 158	14 589	8403		4569	2730	15702	9758,9	0	3892,8	2476,7	16128,4	9873	0	3865	1719	15457	9549	0	4077	349	1467	15 442						0
12 894	0	1 177	0	14 071	13540	0	1196	3000	17736	13 482	0	1 015	2 300	16796,84	13 897	0	889	3 217	18002,45	14 876		1 015	0	3 043	18 934						0
103 174	5 121	51 653	22 585	182 533	99 670	5 271	58 880	30 340	194 161	116 839	0	55 731	29 514	202 084	122 429	0	56 642	33 496	212 567	121 780	0	61 005	5 850	34 089	222 724	11 949	899	8 911	0	1 742	23 501

Fråga 3

Nettokostnader för öppen fritidsverksamhet per stadsdelsnämnd för åldersgruppen 7-19 under (Tkr)

Nettokostnader för öppen fritidsverksamhet per stadsdelsnämnd för åldersgruppen 7-19 under (Tkr)

	2008			2009			2010			2011			
	Total nettokostnad	Antal 7-19 år	Nettokostnad per individ 7-19 år i kr.	Total nettokostnad	Antal 7-19 år	Nettokostnad per individ 7-19 år i kr.	Total nettokostnad	Antal 7-19 år	Nettokostnad per individ 7-19 år i kr.	Total nettokostnad	Antal 7-19 år	Nettokostnad per individ 7-19 år i kr.	Total nettokostnad
Stadsdelsnämnd													
Rinkeby- Kista	21 600 000	7 541	2 864	19 550 000	7 482	2 613	18 750 000	7 359	2 548	20 500 000	7 457	2 749	24 528
Spånga- Tensta	15 882 000	7 210	2 203	15 372 000	7 285	2 110	15 497 000	7 308	2 121	12 882 000	7 388	1 744	13 827
Hässelby- Vällingby	15 100 000	10 790	1 399	15 400 000	10 814	1 424	16 674 000	10 922	1 527	16 998 000	10 959	1 551	17 240
Bromma	11 520 000	9 542	1 207	10 064 000	9 769	1 030	9 810 000	10 066	975	10 576 000	10 380	1 019	9 800
Kungsholmen	4 822 000	3 679	1 311	4 815 000	3 849	1 251	4 301 000	4 084	1 053	5 069 000	4 323	1 173	4 958
Norrmalm	4 814 000	5 203	925	4 542 000	5 318	854	5 764 000	5 350	1 077	5 518 000	5 528	998	5 487
Östermalm	6 000 000	5 534	1 084	7 188 000	5 692	1 263	7 612 000	5 751	1 324	8 803 000	5 776	1 524	7 966
Södermalm	13 537 000	11 015	1 229	14 819 000	11 029	1 344	14 817 000	11 165	1 327	15 672 000	11 333	1 383	16 501
Enskede- Årsta- Vantör	22 985 000	11 580	1 985	24 385 000	11 645	2 094	24 962 000	11 617	2 149	26 730 000	11 756	2 274	26 435
Skarpnäck	8 812 000	5 938	1 484	7 663 000	5 926	1 293	6 011 000	5 843	1 029	6 157 000	5 769	1 067	6 733
Farsta	16 200 000	6 621	2 447	18 505 000	6 760	2 737	18 566 000	6 888	2 695	15 534 000	6 913	2 247	13 970
Älvsjö	6 397 000	4 007	1 596	5 881 000	4 072	1 444	6 101 000	4 104	1 487	6 288 000	4 189	1 501	6 428
Hägersten- Liljeholmen	13 719 000	7 173	1 913	13 289 000	7 333	1 812	13 831 000	7 614	1 817	13 987 000	7 890	1 773	14 589
Skärholmen	12 134 000	5 686	2 134	14 510 000	5 715	2 539	14 553 000	5 669	2 567	14 550 000	5 707	2 550	14 071
Summa	173 522 000	101 519	1 709 kr	175 983 000	102 689	1 714 kr	177 249 000	103 740	1 709 kr	179 264 000	105 368	1 701 kr	182 533

Fråga 3 b

Nettokostnadsutveckling per individ 7-19 år 2003-2017 i Stockholms stadsdelsnämnder

Tabellen är länkad mot summeringen i fråga 3

Stadsdel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rinkeby- Kista	1 427	2 637	2 068	3 118	3 625	2 864	2 613	2 548	2 749	3 222	2 622	22 750	20 900
Spånga- Tensta	1 609	2 003	2 204	2 650	2 395	2 203	2 110	2 121	1 744	1 875	1 473	10 457	11 088
Hässelby- Vällingby	1 157	1 166	1 215	1 428	1 365	1 399	1 424	1 527	1 551	1 545	1 571	19 000	21 700
Bromma	1 235	1 047	1 125	1 082	1 207	1 207	1 030	975	1 019	936	1 062	10 996	11 239
Kungsholmen	1 576	1 657	2 379	1 113	1 187	1 311	1 251	1 053	1 173	1 098	940	4 238	4 776
Norrmalm	546	657	562	574	736	925	854	1 077	998	970	893	6 442	5 116
Östermalm	840	731	871	1 021	1 148	1 084	1 263	1 324	1 524	1 350	1 691	10 236	9 761
Södermalm	901	1 143	1 086	1 126	1 032	1 229	1 344	1 327	1 383	1 442	1 471	17 166	17 094
Enskede- Årsta- Vantör	1 388	1 601	1 461	1 751	1 575	1 985	2 094	2 149	2 274	2 246	2 307	30 985	32 913
Skarpnäck	1 338	1 361	1 370	1 499	1 398	1 484	1 293	1 029	1 067	1 168	1 235	9 296	7 055
Farsta	2 928	3 156	2 404	2 406	2 531	2 447	2 737	2 695	2 247	2 007	2 328	17 323	20 469
Älvsjö	1 448	1 669	1 476	1 350	1 404	1 596	1 444	1 487	1 501	1 492	1 519	6 856	7 547
Hägersten- Liljeholmen	1 781	1 743	1 847	2 023	1 897	1 913	1 812	1 817	1 773	1 795	1 931	16 128	15 447
Skärholmen	1 093	1 323	1 489	1 738	2 133	2 134	2 539	2 567	2 550	2 476	3 110	16 797	18 002
Summa	1335	1609	1506	1689	1 648	1 709	1 714	1 709	1 701	1 710	1 729	1 783	1 670

Ungdomar 2003

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1 335	1 609	1 506	1 689	1 648	1 709	1 714	1 709	1 701	1 710	1 729	1 783	1 670	1 732
136 124	148 269	150 196	166 969	166 511	173 522	175 983	177 249	179 264	182 533	189 127	198 670	203 107	207 203

2012		2013			2014				2015				2016			2017		
Antal 7-19 år	Nettokostnad per individ	Total nettokostnad	Antal 7-19 år	Nettokostnad per individ 7-19 år i kr.	Total nettokost	Antal 7-19 år	Sweco prognos	Nettokostnad per individ 7-19 år i kr.	Total nettokostnad	Antal 7-19 år	Sweco prognos	Nettokostnad per individ	Total nettokost	Antal 7-19 år	Nettokostnad per individ 7-19	Total nettokostnad	Antal 7-19 år	Nettokostnad per individ 7-19 år i kr.
7 613	3 222	20 299	8 581	2 366	22 750	8 678	7 957	2 622	20 900	8 700	7 905	2 402	19 990	8 613	2 321			#DIVISION/0!
7 375	1 875	10 753	7 300	1 473	10 457	8 112	7 407	1 289	11 088	8 073	7 381	1 373	13 100	7 937	1 650			#DIVISION/0!
11 159	1 545	17 805	11 333	1 571	19 000	11 626	11 296	1 634	21 700	11 529	11 529	1 882	20 500	11 855	1 729	23 501	12 075	1 946
10 468	936	11 409	10 741	1 062	10 996	11 144	10 864	987	11 239	11 426	11 197	984	10 834	11 636	931			#DIVISION/0!
4 517	1 098	4 426	4 709	940	4 238	4 797	4 751	883	4 776	5 018	5 018	952	5 554	5 295	1 049			#DIVISION/0!
5 654	970	5 218	5 841	893	6 442	5 915	5 877	1 089	5 116	6 005	5 989	852	5 790	6 191	935			#DIVISION/0!
5 902	1 350	10 241	6 056	1 691	10 236	6 077	6 130	1 684	9 761	6 272	6 272	1 556	11 403	6 607	1 726			#DIVISION/0!
11 444	1 442	16 898	11 485	1 471	17 166	11 671	11 671	1 471	17 094	11 993	11 993	1 425	17 782	15 669	1 135			#DIVISION/0!
11 772	2 246	27 696	12 005	2 307	30 985	11 956	11 956	2 592	32 913	12 183	12 183	2 702	29 289	12 444	2 354			#DIVISION/0!
5 764	1 168	7 065	5 722	1 235	9 296	5 915	5 798	1 572	7 055	5 995	5 943	1 177	10 243	5 962	1 718			#DIVISION/0!
6 959	2 007	17 147	7 364	2 328	17 323	7 087	7 087	2 444	20 469	14 282	7 248	1 433	20 469	7 444	2 750			#DIVISION/0!
4 309	1 492	6 730	4 432	1 519	6 856	4 456	4 456	1 539	7 547	4 577	4 577	1 649	7 873	4 815	1 635			#DIVISION/0!
8 127	1 795	15 703	8 130	1 931	16 128	8 338	8 345	1 934	15 447	9 908	8 788	1 559	15 442	9 404	1 642			#DIVISION/0!
5 683	2 476	17 736	5 703	3 110	16 797	5 648	5 648	2 974	18 002	5 677	5 677	3 171	18 934	5 763	3 285			#DIVISION/0!
106 746	1 710	189 127	109 402	1 729 kr	198 670	111 420	109 240	1 783 kr	203 107	121 638	111 701	1 670 kr	207 203	119 635	1 732 kr	23 501	12 075	#DIVISION/0!

2016	2017
19 990	0
13 100	0
20 500	23 501
10 834	0
5 554	0
5 790	0
11 403	0
17 782	0
29 289	0
10 243	0
20 469	0
7 873	0
15 442	0
18 934	0
1 732	23 501

2017

23 501

23 501

Fråga 4

Nivå på avsatta medel för öppen fritidsverksamhet 1990 i förhållande till 2017

Tabellen är länkad mot summeringen i fråga 2

Kategori

Fritids- och kvartersgårdar

Parklekar

Fältverksamhet

Summa

1990	2002	2005	2008	Förändring 1990 jmf. 2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 1990 jmf. 2017
143,0	86,0	93,0	100,0	43%	99 314,3	103 986,5	108 295,0	104 940,8	116 839,3	122 429,0	121 779,8	12 848,0	0,70%
79,0	39,0	45,5	49,0	61%	54 343,3	52 189,9	51 653,0	58 880,1	55 730,6	56 642,3	61 005,2	8 911,0	1,27%
20,3	13,0	22,5	24,7	-18%	23 591,0	23 591,0	22 585,4	30 339,8	29 513,6	33 495,7	34 089,0	1 742,0	4,93%
242,3	138,0	161,0	173,7	39%	177 248,6	179 767,4	182 533,4	194 160,7	202 083,6	212 567,0	216 874,0	23 501,0	

**Slutrapport för klimatinvesteringsmedel
beviljade enligt ansökan i VP 2017.****Slutrapport****Namn på projekt:**Klimatinvesteringsåtgärder under 2017 inom Hässelby-Vällingby
stadsdelsområde.**Sökande****Nämnd:**Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd**Kontaktperson:**

Catharina Liljedahl

Epost:

catharina.liljedahl@stockholm.se

Telefon:

08-50804038

Datum för inlämnade av slutrapport

2018-01-18

Ifylld slutrapport mejlas även till klimatinvesteringar@stockholm.se

Innehåll

Innehåll	2
1 Övergripande, bakgrund och inriktning	3
1.1 Övergripande klimatmål	3
1.1.1 <i>Klimatåtgärdens övergripande mål.</i>	3
1.2 Bakgrund	3
1.3 Beskrivning av åtgärden	3
1.3.1 <i>Åtgärdens mål och syfte</i>	3
1.3.2 <i>Åtgärdens målgrupp</i>	4
1.3.3 <i>Åtgärdens projektorganisation</i>	4
1.3.4 <i>Avgränsning</i>	4
2 Styrdokument	4
3 Resultat	5
3.1 Måluppfyllelse av klimatmålen	5
3.2 Beskrivning av åtgärdens klimatmål och klimatnytta	5
3.3 Innovativitet och eller uppväxling	5
4 Tidsplan	5
5 Ekonomi	6
5.1 Åtgärdens budget och tilldelade medel	6
5.2 Påverkan på framtida driftkostnader	6
6 Övriga erfarenheter	6

1 Övergripande, bakgrund och inriktning

1.1 Övergripande klimatmål

1.1.1 Klimatåtgärdens övergripande mål.

Kryssa i vilket mål som var viktigast för åtgärden.

- ☒ *minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom t ex energieffektivisering eller byte till förnybar energi*
- ☐ *bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar genom t ex anpassning till mer extrem väderlek*

1.2 Bakgrund

Enligt beslut i kommunfullmäktige har Stockholms stad som långsiktigt mål att vara fossilbränslefri stad år 2040. Visionen innehåller många utmaningar, förutom att fossila bränslen måste bytas ut behövs det ett omfattande arbete med att minska energianvändningen inom fastighetssektorn. Förvaltningen fortsätter därför arbetet med att energieffektivisera verksamheten.

1.3 Beskrivning av åtgärden

- Utbyte av gamla belysningsarmaturer mot LED-belysning inom verksamhetens lokaler i syfte att minska energiförbrukningen för belysning och därmed minska verksamhetens klimatpåverkan.
- Utbyte av befintlig utomhusbelysning till LED-belysning. Gamla armaturer drar stora mängder energi. Utbyte till mer energieffektiva modeller kan minska elförbrukningen betydligt vilket också bidrar till att minska verksamhetens klimatpåverkan.

1.3.1 Åtgärdens mål och syfte

1. Utbyte av gamla belysningsarmaturer mot LED-belysning.
Mål: Minska verksamhetens klimatpåverkan.
Syfte: Minska elförbrukning och driftskostnader.
2. Utbyte av befintlig utomhusbelysning till LED-belysning.
Mål: Minska verksamhetens klimatpåverkan.
Syfte: Minska elförbrukning och driftskostnader.

1.3.2 Åtgärdens målgrupp

Byte av inomhusbelysning till LED-belysning är genomfört vid:

Förskolan Borgen.

Öppna förskolorna: Älgen, Västergök och Viljan.

Förvaltningens parklekar.

Förvaltningens lokaler för Arbetsforum och Ekeby gruppbostad.

Kompletteringar av LED-belysning:

Förvaltningshusets lokaler vid Hässelby torg 10 samt 20-22.

Byte av utomhusbelysning till LED-belysning vid:

Två bollplaner i anslutning till lekparken Grötfatet.

En bollplan i anslutning till Vällingbyskolan.

1.3.3 Åtgärdens projektorganisation

Avdelningen för strategi och internservice har planerat installationerna samt upphandlat entreprenad för genomförandet av klimatinvesteringsåtgärderna.

1.3.4 Avgränsning

Åtgärderna avser stadsdelsnämndens verksamheter.

2 Styrdokument

- **Stockholms miljöprogram 2016-2019**
Miljömål 1. Hållbar energianvändning.
Delmål 1.2. Staden ska genom energieffektiviseringar minska energianvändningen i den egna verksamheten med minst tio procent under programperioden.
- **Stockholms färdplan 2050 för ett fossilbränslefritt Stockholm.**
- **Stockholms åtgärdsplan för klimat och energi 2012-2015 med utblick till 2030.**

3 Resultat

3.1 Måluppfyllelse av klimatmålen

Utsläpp av CO2 ekv före och efter investeringen
FÖRE: 3299 kg per år
EFTER: 1042 kg per år

eller

Förändrad beredskap för kommande klimatförändringar före och efter investeringen
FÖRE: -
EFTER: -

Andra övriga miljöeffekter före och efter investeringen
FÖRE: Energiförbrukning: 50752 kWh per år
EFTER: Energiförbrukning: 16033 kWh per år

3.2 Beskrivning av åtgärdens klimatmål och klimatnytta

Sammanfattningsvis visar beräkningarna att åtgärderna kommer innebära vinster avseende minskad mängd utsläpp av CO2 ekv efter installation, minskad energiförbrukning samt en beräknad besparing med 52078 kr per år.

(Se under 3.1).

3.3 Innovativitet och eller uppväxling

-

4 Tidplan

År	Aktiviteter
2015	
2016	
2017	Avrop, upphandling och installation av samtliga åtgärder.
2018	Uppföljning av klimatinvesteringsåtgärder genomförda under 2017.

5 Ekonomi

5.1 Åtgärdens budget och tilldelade medel

Åtgärdens totala investering enligt ansökan	1800000,00
Varav egen medfinansiering	-
Vara ev. extern medfinansiering (<i>Klimatklivet</i>)	-
Varav ev. extern medfinansiering (<i>EU eller annat bidrag</i>)	-
Godkänt bidrag ur CM	1800000,00
Åtgärdens totala investering, utfall	1800000,00
Driftkostnads påverkan (+ -)	

5.2 Påverkan på framtida driftkostnader

Beräknad minskning av drifts- och underhållskostnader efter genomförda åtgärder:

Före: 76127 kr

Efter: 24049 kr

Besparing: 52078 kr per år

6 Övriga erfarenheter

Stadsdelsnämnden ansökte om investeringsmedel för byte till LED-belysning i lokalerna för Containerrättans dagverksamhet. Det visade sig emellertid att verksamheten skulle byta lokaler. Motsvarande investeringsmedel användes då istället för byte till LED-belysning vid förvaltningens lokaler för öppen förskola, parklekar samt Arbetsforum.

Likaså utgick projektet vid lekplatsen Labyrinten. Motsvarande medel användes istället för byte till LED-belysning vid ytterligare en bollplan i anslutning till parkleken Grötfatet samt vid en bollplan intill Vällingbyskolan.

Ifylld slutrapport mejlas även till klimatestateringar@stockholm.se

Uppföljning av pågående klimatinvesteringsprojekt (stadens klimatmedel och statliga medel, Klimatklivet)

Blanketten ska fyllas i av:

1. Förvaltningar som har sökt klimatinvesteringsmedel ur CM4 och har pågående investeringsprojekt. Avslutade projekt redovisas på blanketten "Slutrapport Klimatinvesteringar".
2. Förvaltningar och Bolag som sökt ur de statliga klimatinvesteringsmedlen "Klimatklivet" (Naturvårdsverket).

Blanketten ska redovisa per investerande åtgärd/projekt. Syfte är få en total sammanställning på vilka klimatåtgärder som genomförs i stadens förvaltningar och bolag och vilka åtgärder som har statligt bidrag.

Åtgärdens namn

Klimatinvesteringsåtgärder under 2017 inom Hässelby-Vällingby stadsdelsområde, investeringsmedel beviljade enligt ansökan i VP 2017.

Åtgärdens start- och slutdatum

2017-01-01 - 2017-12-31

Grunduppgifter

Förvaltning/bolag

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Kontaktuppgifter

Namn

Catharina Liljedahl

e-postadress

catharina.liljedahl@stockholm.se

tfn

08-50804038

Ekonomisk uppföljning**Grunduppgifter**

Total investering

1 800 000,00

Beviljat belopp (kommunalt)

1 800 000,00

Beviljat belopp (statligt)

-

Utfall

1 800 000,00

Prognos resterande år

-

Eventuella avvikelser

Klimatuppföljning

Vilka effekter har uppnåtts/eller hittills uppnåtts

Sammanfattningsvis visar beräkningarna att åtgärderna kommer innebära vinster avseende minskad mängd utsläpp CO2 ekv efter installation, minskad energiförbrukning samt en beräknad besparing med 52078 kr per år. (Se slutrapport).

Eventuella avvikelser

Övriga resultat eller effekter

--

Slutrapport för klimatinvesteringsmedel beviljade enligt ansökan i VP 2017.

Slutrapport

Namn på projekt:
Klimatinvesteringsåtgärder under 2017 inom Hässelby-Vällingby stadsdelsområde.

Sökande

Nämnd:		Kontaktperson:	
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd		Catharina Liljedahl	
Epost:		Telefon:	
catharina.liljedahl@stockholm.se		08-50804038	

Datum för inlämnade av slutrapport
2018-01-19

Ifylld slutrapport mejlas även till klimatinvesteringar@stockholm.se

Innehåll

Innehåll	2
1 Övergripande, bakgrund och inriktning	3
1.1 Övergripande klimatmål	3
1.1.1 <i>Klimatåtgärdens övergripande mål.</i>	3
1.2 Bakgrund	3
1.3 Beskrivning av åtgärden	3
1.3.1 <i>Åtgärdens mål och syfte</i>	3
1.3.2 <i>Åtgärdens målgrupp</i>	4
1.3.3 <i>Åtgärdens projektorganisation</i>	4
1.3.4 <i>Avgränsning</i>	4
2 Styrdokument	4
3 Resultat	5
3.1 Måluppfyllelse av klimatmålen	5
3.2 Beskrivning av åtgärdens klimatmål och klimatnytta	5
3.3 Innovativitet och eller uppväxling	5
4 Tidsplan	5
5 Ekonomi	6
5.1 Åtgärdens budget och tilldelade medel	6
5.2 Påverkan på framtida driftkostnader	6
6 Övriga erfarenheter	6

1 Övergripande, bakgrund och inriktning

1.1 Övergripande klimatmål

1.1.1 Klimatåtgärdens övergripande mål.

Kryssa i vilket mål som var viktigast för åtgärden.

- ☒ *minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom t ex energieffektivisering eller byte till förnybar energi*
- ☐ *bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar genom t ex anpassning till mer extrem väderlek*

1.2 Bakgrund

Enligt beslut i kommunfullmäktige har Stockholms stad som långsiktigt mål att vara fossilbränslefri stad år 2040. Visionen innehåller många utmaningar, förutom att fossila bränslen måste bytas ut behövs det ett omfattande arbete med att minska energianvändningen inom fastighetssektorn. Förvaltningen fortsätter därför arbetet med att energieffektivisera verksamheten.

1.3 Beskrivning av åtgärden

- Utbyte av gamla belysningsarmaturer mot LED-belysning inom huvudkontorets lokaler i syfte att minska energiförbrukningen för belysning och därmed minska verksamhetens klimatpåverkan.
- Utbyte av befintlig utomhusbelysning till LED-belysning. Gamla armaturer drar stora mängder energi. Utbyte till mer energieffektiva modeller kan minska elförbrukningen betydligt vilket också bidrar till att minska verksamhetens klimatpåverkan.
- Införskaffande av elcyklar för att ersätta bilanvändandet inom förvaltningens verksamhet.

1.3.1 Åtgärdens mål och syfte

1. Utbyte av gamla belysningsarmaturer mot LED-belysning.
Mål: Minska verksamhetens klimatpåverkan.
Syfte: Minska elförbrukning och driftskostnader.

2. Utbyte av befintlig utomhusbelysning till LED-belysning.
Mål: Minska verksamhetens klimatpåverkan.
Syfte: Minska elförbrukning och driftskostnader.
3. Införskaffande av elcyklar.
Mål: Minska verksamhetens klimatpåverkan.
Syfte: Minska förbrukningen av fossila bränslen och driftskostnader.

1.3.2 Åtgärdens målgrupp

Byte av inomhusbelysning till LED-belysning är genomfört vid:

Förvaltningshusets lokaler vid Hässelby torg 10 samt 20-22.

Byte av utomhusbelysning till LED-belysning vid:

Byte av belysning av vid Grimsta motionsspår.

Införskaffande av elcyklar:

Elcyklar införskaffas för att användas av förvaltningens medarbetare.

1.3.3 Åtgärdens projektorganisation

Avdelningen för strategi och internservice har planerat installationerna, avropat inköp av elcyklar samt upphandlat entreprenad för genomförandet av klimatinvesteringsåtgärderna.

1.3.4 Avgränsning

Åtgärderna avser stadsdelsnämndens verksamheter.

2 Styrdokument

- **Stockholms miljöprogram 2016-2019**
Miljömål 1. Hållbar energianvändning.
Delmål 1.2. Staden ska genom energieffektiviseringar minska energianvändningen i den egna verksamheten med minst tio procent under programperioden.
Delmål 1.1. Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 2,3 ton per invånare till år 2020.
- **Stockholms färdplan 2050 för ett fossilbränslefritt Stockholm.**

- **Stockholms åtgärdsplan för klimat och energi 2012-2015 med utblick till 2030.**

3 Resultat

3.1 Måluppfyllelse av klimatmålen

Utsläpp av CO2 ekv före och efter investeringen
FÖRE:
EFTER: Minskning av CO2-utsläpp med över 16 ton/år

eller

Förändrad beredskap för kommande klimatförändringar före och efter investeringen
FÖRE: -
EFTER: -

Andra övriga miljöeffekter före och efter investeringen
FÖRE: Omhändertagande av kvicksilver i lågenergilampor
EFTER: LED innehåller inget kvicksilver som måste tas om hand.

3.2 Beskrivning av åtgärdens klimatmål och klimatnytta

Sammanfattningsvis visar beräkningarna att åtgärderna kommer innebära vinster avseende minskad mängd utsläpp av CO2 ekv efter installation, minskad energiförbrukning samt en beräknad besparing om minst 71000 kr per år.

(Se under 3.1).

3.3 Innovativitet och eller uppväxling

-

4 Tidplan

År	Aktiviteter
2015	
2016	

2017	Avrop, upphandling och installation av samtliga åtgärder.
2018	Uppföljning av klimatinvesteringsåtgärder genomförda under 2017.

5 Ekonomi

5.1 Åtgärdens budget och tilldelade medel

Åtgärdens totala investering enligt ansökan	2600000,00
Varav egen medfinansiering	-
Vara ev. extern medfinansiering (<i>Klimatklivet</i>)	-
Varav ev. extern medfinansiering (<i>EU eller annat bidrag</i>)	-
Godkänt bidrag ur CM	2600000,00
Åtgärdens totala investering, utfall	2000000,00
Driftkostnads påverkan (+ -)	

5.2 Påverkan på framtida driftkostnader

Beräknad minskning av drifts- och underhållskostnader efter genomförda åtgärder:

Besparing: Minst 71000 kr per år

6 Övriga erfarenheter

Entreprenören som anlätades för att rusta upp Grimsta motionsspår slutförde inte arbetet i tid varför alla medel som beviljades för den insatsen inte förbrukats under 2017.

Ifylld slutrapport mejlas även till klimatinvesteringar@stockholm.se

Handläggare
Per Lindberg

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Uppföljningsrapport för internkontrollplanen 2017 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Inledning	3
Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av nämndens internkontrollplan	5
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	6
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	6
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	6
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	7
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	8
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	11

Inledning

Nämnden fastställer inför verksamhetsåret i enlighet med lagar och anvisningar en internkontrollplan i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt och säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig. I samband med verksamhetsplan 2017 fastställdes nämndens internkontrollplan som förvaltningen arbetat med under året och resultatet av de genomförda kontrollerna redovisas nedan.

Sammanfattande analys

Kontrollansvariges bedömning är att den interna kontrollen på förvaltningen i huvudsak är tillfredsställande. De processer som granskats i år är till betydande del processer som granskats under föregående år och i en del fall även tidigare år. De processerna har följt med då det konstaterats brister i kontrollen av de processerna. Därför är det glädjande att konstatera att majoriteten av kontrollerna avseende de processerna har förbättrats betydligt. Kontrollansvarig konstaterar att i de fall verksamheterna har säkerställt att föreslagna åtgärder även genomförts har kontrollen förbättrats avsevärt. För en del av processerna gäller dock fortfarande att den interna kontrollen inte är tillfredsställande och kontrollansvarig anser därför att de processerna bör kvarstå även i nästa års internkontrollplan. Det finns också processer där det skett en betydande förbättring men där kontrollansvarig anser att processen bör kvarstå för att säkerställa att förbättringen inte var tillfällig. Förvaltningens arbete med att förbättra den interna kontrollen har gett resultat dels i förbättringar men även genom att arbetet med intern kontroll har givits högre vikt i det dagliga arbetet.

Stockholms
stad

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Tjänsteutlåtande
Sid 5 (12)

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Process:

Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och fritid stärks för barn och ungdomars bästa

Arbetssätt:

Samverkansmöten mellan socialtjänst, förskola, skola och fritid genomförs regelbundet.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
Protokoll från möten.	 Brister i samverkan kan resultera i att barn och ungas behov inte uppmärksammas och tillgodoses.	Uppföljning av att överenskommelsen följs	Ingen avvikelse	Ingen åtgärd då överenskommelsen aldrig blev formellt tagen.	Avslutad
		Analys Då överenskommelsen aldrig blev tagen formellt finns det ingen överenskommelse att följa upp. Andra samverkansformer har skapats istället.		Analys Då överenskommelsen aldrig blev tagen formellt finns det inga åtgärder att följa upp.	

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Process:

Systematiskt brandskyddsarbete

Arbetssätt:

Systematiskt brandskyddsarbete.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
Kontroll av brandskyddsutrustning	 Bristande brandskydd - risk för människoliv.	Uppföljning av att funktionskontroll av brandutrustning genomförts.	Mindre avvikelse	Funktionskontroll av brandskyddsutrustning.	Försenad/avvikelse

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
		Analys Funktionskontroll av brandskyddsutrustning har genomförts i huvudkontorets lokaler. Det finns ingen etablerad rutin för enheterna att åiterrapportera om och när de utför funktionskontroll av brandskyddsutrustning. Kontrollansvarig rekommenderar att processen kvarstår i nästa års internkontrollplan.			
Kontroll av rutin för systematiskt brandskyddsarbete.	 Bristande brandskydd - risk för människoliv.	Uppföljning av att rutinerna hålls aktuella och är tillräckliga.	Större avvikelse	Se över och uppdatera SBA-rutinen.	Försenad/avvikelse
		Analys Det finns för närvarande ingen mall klar för enhetlig dokumentation av rutin för systematiskt brandskyddsarbete. Kontrollansvarig rekommenderar att processen kvarstår i nästa års internkontrollplan.			

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Process:

Beslut om boende enligt LSS verkställs

Arbetssätt:

Beställarenheten funktionsnedsättning fattar beslut om bostad med särskild service.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
Beställarenheten funktionsnedsättning kontrollerar att alla beslut är verkställda	 Besluten verkställs inte.	Uppföljning av att kontroll görs av att beslut verkställs.	Ingen avvikelse	Enheten följer rutin för beslut som ej kan verkställas.	Avslutad

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
		Analys Anvisningarna från inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillämpas. Uppgifterna om ej verkställda beslut lämnas över till nämnd var tredje månad vilket är i enlighet med IVO:s och stadens riktlinjer. Rutinen fungerar således väl.			

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Process:

Beslut om äldreomsorg enligt SoL verkställs

Arbetssätt:

Beställarenheten äldreomsorg fattar beslut enligt SoL.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
Beställarenheten äldreomsorg kontrollerar att alla beslut är verkställda	 Besluten verkställs inte.	Uppföljning av att kontroll görs av att beslut verkställs.	Ingen avvikelse	Enheten följer rutin för beslut som ej kan verkställas.	Avslutad
		Analys Anvisningarna från inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillämpas. Uppgifterna om ej verkställda beslut lämnas över till nämnd var tredje månad vilket är i enlighet med IVO:s och stadens riktlinjer. Rutinen fungerar således väl.			

Process:

Genomförandeplaner hålls aktuella

Arbetssätt:

Utförarenheten upprättar genomförandeplan tillsammans med brukaren.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
Beställare respektive utförare följer upp att genomförandeplan motsvarar beställda insatser	 Genomförandeplanerna är ej aktuella.	Kontroll av att enskilda har aktuell genomförandeplan.	Mindre avvikelser	Se över och följ upp rutinen för upprättande av genomförandeplaner på enheten.	Avslutad
		Analys Det finns en skriftlig rutin för att upprätta en genomförandeplan och även för att följa upp genomförandeplanen är uppdaterad i enlighet med det senaste beslutet. Vid föregående kontrolltillfälle konstaterades betydande skillnader mellan olika enheter där särskilt enheterna i den öppna hemtjänsten stack ut. Vidare var det stor skillnad mellan de olika hemtjänstenheterna. Vid detta kontrolltillfälle har andelen aktuella genomförandeplaner inom den öppna hemtjänsten ökat högst avsevärt och skillnaden mellan de olika enheterna har minskat markant. Det finns särskilda utmaningar för den öppna hemtjänsten, en del beställningar har kort löptid och en betydande andel av beställningarna är serviceinsatser, vilket måste beaktas då en bedömning av andelen aktuella genomförandeplaner ska göras. Kontrollansvarig konstaterar att de problem som framkom vid det föregående kontrolltillfället avseende genomförandeplaner i den öppna hemtjänsten har analyserats och att de vidtagna åtgärderna haft betydande effekt. För att säkerställa att förbättringen inte är tillfällig rekommenderar kontrollansvarig att processen kvarstår i nästa års internkontrollplan.			

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
		Kontroll av att enskilda har aktuell genomförandeplan.	Större avvikelse	Beställaren följer upp att genomförandeplanerna motsvarar beställd insats.	Försenad/avvikelse
		Analys Det finns ingen rutin för att dokumentera inkommen genomförandeplan och inte heller någon rutin för att den kontrolleras av handläggaren. Kontrollansvarig anser att avsaknaden av en rutin för uppföljning av att genomförandeplaner är i överensstämmelse med beslutet medför att det blir osäkert om brukaren får en insats i enlighet med det beslut som fattats av beställarenheten. Kontrollansvarig rekommenderar att processen kvarstår i nästa års internkontrollplan.			

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Process:

Avtalstrohet

Arbetssätt:

Inköp från avtalade leverantörer

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
Kontroll av leverantörsfakturor	 Otillåtna inköp/direktupphandlingar	Stickprov leverantörsfakturor	Ingen avvikelse	Informera om vikten av att använda avtalade leverantörer.	Avslutad
		Analys Enheten har en rutin för hur uppföljning ska ske och rutinen är dokumenterad. Enheten har nu genomfört kontroll under året. Vid kontrollen uppdagades några fakturor där avtalssituationen är oklar. Kontrollansvarig bedömer att enheten har kontroll på rutinen och kontrollen har genomförts enligt plan. Resultatet av ekonomienhetens kontroll påvisar eventuellt en del brister i avtalstrohet. Mindre oklarheter är endast något att förvänta i en organisation av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds storlek.			

Process:

Kontroll av fakturor mot avtal

Arbetssätt:

Kontroll av fakturor mot avtal

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
Kontroll fakturor mot avtal	 Felaktigt belopp utbetalas till leverantör	Attestant kontrollerar fakturor mot avtal	Ingen avvikelse	Kontroll av fakturor mot avtal	Avslutad

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
		Analys Enheten har en rutin för hur uppföljning ska ske och rutinen är dokumenterad. Enheten har genomfört kontroller under året. Vid kontrollen hittades inga avvikelser. Kontrollansvarig bedömer att enheten har kontroll på rutinen. Kontroll har genomförts i oktober månad.			

Process:

Utbetalning av lön

Arbetssätt:

Granskning av löneutbetalningar.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Status	Åtgärd	Status
Kontroll utifrån checklisten för lönehantering.	 Lön utbetalas felaktigt.	Kontroll av att checklista används	Ingen avvikelse	Erbjuda chefer utbildning i Lisa självservice genom Serviceförvaltningen lön och pension.	Avslutad
				Genomgång av checklisten för lönehantering med nya chefer.	Avslutad
		Analys Det finns en checklista för lönehanteringen och HR genomför stickprovskontroller av att den används. Kontrollen av processen bedöms vara tillfredsställande.		Påminna cheferna om checklisten för lönehantering.	Avslutad

Stadsdelsnämndens arbete under 2017

Ledamöter

Kadir Kasirga (S) ordförande
Bo Arkelsten (M) vice ordförande
Elisabeth (Lisa) Carlsson (S)
Bengt Roxne (S)
Norma Aranda de Gutierrez (S)
Ann-Catrin Lofvars (MP)
Sarah Aziz (MP)
Leif Larsson (V)
Jennyfer Redin (M)
Elisabeth Bäckström (M)
Ann-Margrete Nilsson (M)
Per Hallberg (M)
Helen Jäderlund Eckardt (L)
(Sammansättning per den 31 dec 2017)

Ersättare

Mario Chahrestan (S)
Shuta Bari (S)
Peter Engberg (S)
Peter Dannqvist (MP)
Angelica Johansson (MP)
Amanda Elfström (V)
Kristina Henkel (Fi)
Ajowej Omagbemi (M)
Magdalena Karpowicz (M)
Louise Ajnesjö (M)
Lars-Åke Davidsson (L)
Bertil Pelland (C)
Carina Franke (KD)

Stadsdelsnämnden har under året sammanträtt 11 gånger och behandlat totalt 259 ärenden, se respektive område nedan.

Ansvarsområden

Övergripande ärenden	46
Förskola	22
Fritid	6
Kultur	5
Äldreomsorg	39
Funktionshinder	10
Individ och familj	21
Stadsdelsmiljö	23

Formaliaärenden	14
Upphandlingsärenden	10
Enskilda ärenden	63
(Av dessa är 43 ärenden remisser och 23 ärenden medborgarförslag)	
Totalt	259 ärenden

Social delegation

För behandling av enskilda ärenden har stadsdelsnämnden inrättat ett utskott benämnt Social delegation.

Ledamöter

Bengt Roxne (S) ordförande
Bo Arkelsten (M) vice ordförande
Peter Dannqvist (MP)
Lisa Carlsson (S)
Ann-Margrete Nilsson (M)

Ersättare

Peter Engberg (S)
Norma Aranda de Gutierrez (S)
Sarah Aziz (MP)
Lars-Åke Davidsson (L)
Carina Franke (KD)

(Sammansättning per den 31 december 2017)

Social delegation har under året haft 31 sammanträden (32 föregående år) och behandlat sammanlagt 617 ärenden (706 föregående år) som rör enskild individ inom lagområdena socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) m.fl.

Rådet för funktionshinderfrågor

Rådet för funktionshinderfrågor har under året sammanträtt vid 11 tillfällen.

Pensionärsrådet

Pensionärsrådet har under året sammanträtt vid 11 tillfällen.